

BİRİNCİ BÖLÜM

KURULUŞ:

Madde 1- Bu ana sözleşmede isimleri, tabiiyetleri, adresleri ve taahhüt ettikleri sermaye payları gösterilen, kişiler tarafından, 1163 sayılı Kooperatifler Kanunu hükümlerine göre değişir ortaklı, değişir sermayeli ve sınırlı sorumlu bir İşletme Kooperatifi kurulmuştur.

TÜZEL KİŞİLİĞİN KAZANILMASI VE ANASÖZLEŞME DEĞİŞİKLİĞİ:

Madde 2- Kooperatif ticaret siciline tescil ile tüzel kişilik kazanır. Tescilden önce kooperatif namına iş ve işlem yapanlar; bunlardan şahsen ve zincirleme olarak sorumludur. Ana sözleşmede yapılacak değişiklikler, kuruluştaki usule bağlıdır.

UNVAN:

Madde 3- Kooperatifin unvanı, “SINIRLI SORUMLU İZMİR YAZARLAR İŞLETME KOOPERATİFİ”dir.

MERKEZ VE ŞUBELER:

Madde 4- Kooperatif merkezi İZMİR’dir.

Kooperatif gerekli gördüğü takdirde yurt içinde ve yurt dışında şubeler açabilir. Şubeler, merkezin sicil kaydına atıf yapılmak suretiyle buldukları yer ticaret siciline tescil olunurlar.

SÜRE:

Madde 5- Kooperatif süresizdir.

AMAÇ VE FAALİYET KONULARI:

Madde 6- Kooperatifin amacı, kooperatifin konusuna giren ve ortakların ürettiği yazın ürünlerini; yayınevleri yapı ve işlevinde basmak, onları en iyi şartlarda satıp pazarlayarak, dayanışma duygusu ve eylemlerini en üst düzeyde tutarak, ortaklarının ekonomik çıkarlarını korumaktır.

Kooperatifin, faaliyet gösterdiği şehrin geçmişi ve geleceği ile ilgili tanıtımını öne çıkarmak için İzmir misyonunu; tarihi, turistik, kültürel, ekonomik, politik, sosyal vb. içerikli araştırma konularını ön planda tutarak; başta Akdeniz ülkeleri olmak üzere; üyelerince üretilen her türlü yazın ürününü paylaşım ve aydınlatma yönünde basılmış kitap ve dergi halinde ve/veya elektronik ortamda toplumun bilgi ve paylaşımına sunar.

Bu yönde taraflarca uygun görülürse genel merkezin bulunduğu yerel yönetim temsilcileriyle (öncelikle Belediyeler ve bağlı şirketleri ile de) işbirliği içine girer.

Bu amaçlar doğrultusunda, kooperatif ortaklarının; roman, öykü, şiir, tiyatro, deneme, araştırma, çeviri, senaryo ve benzeri edebi yazın ürünlerinin;

- a. Basım öncesi (dizgi, editöryal tasarım ve yapım, kapak tasarım ve benzeri) hazırlık çalışmalarının tamamlanarak, eserin/eserlerin baskıya hazır hale getirilmesini sağlar.
- b. Gerektiğinde baskıda kullanılacak kağıt ve karton gibi malzemelerin uygun fiyatla sağlanması için gerekli çalışmaları yapar.
- c. Basılacak matbaa ve/veya matbaaları belirleyerek, en uygun fiyatla basımını sağlar.
- ç. Basım sonrası; eserlerin bölge ve ülke geneli ile yurt dışında dağıtım ve satışının sağlanması amacıyla, kitabeveleri ve dağıtım şirketleri ile önceden ilişkiye girerek, eserlerin sağlıklı bir şekilde dağıtımın yapılması ve satış gelirlerinin kooperatif ve eser

sahibinin hesabına geçirilmesini; her türlü yazın, sanat, eğitim ve kültür ürünlerinin yurt içi ve yurt dışı pazarlamasını yapar, ürünün tanınmasını sağlar; bunun için eğitsel ve bilimsel toplantı, festival, fuar, panel ve seminerler düzenler ve katılımın olması için gerekli çalışmaları yapar, ücretli-ücretsiz yemek ve kokteyl organizasyonları gerçekleştirir.

Dışarıdan ve/veya yazarının kendi olanakları ile kooperatif çatısı altında veya tümüyle dışarıda; ancak kooperatiften ön izni ve onayı alınmış olmak koşuluyla kooperatif logolu ve sıralı yayın şeklinde bastırılan yayınların; tanıtım, dağıtım, satış ve pazarlamasını yapar.

Gerek eser sahibi, gerekse kooperatif olanakları ile basılan tüm eserlerin; tanıtım ve satışlarının yapıldığı fuar, festival, söyleşi, dinleti, imza günü gibi organizasyonlarda; kooperatif satışında olan kitaplar imzalanır. Kooperatif kurulmadan önce basılmış olan eserler; kooperatif yayın kurulunun uygun görülmesi halinde bunların satışına izin verilebilir.

- d. Kooperatif gerekli gördüğü takdirde yurt içinde ve yurt dışında şubeler açabilir. Şubeler, merkezin sicil kaydına atıf yapılmak suretiyle buldukları yer ticaret siciline tescil olunurlar.
- e. Yerel yönetimlerle iş birliğine gidilerek, öncelikle İzmir kent merkezi ile ilçelerde, daha sonra istek gelmesi ya da gerekli görülmesi halinde çevre il ve ilçelerinde “Kültür Büfeleri” açılarak, ortakların eserlerinin okurlara ucuza ulaştırılmasını sağlar. Yine Kültür Büfeleri aracılığıyla diğer yayınevi ve benzeri kuruluşların yayınlarının; okuyuculara ucuz fiyata satışına aracılık eder. Bağlı bulunduğu ilin değişik yerlerinde sanatsal becerilerle oluşturulan ahşap ve benzeri maddelerden üretilen midi kitabeveleri açarak halkın ucuz kitaba ulaşmasında öncülük eder. Böylece kitap okuma istek ve alışkanlığı kazandırmada lokomotif görevi üstlenir.
Gerekli görülen yer ve/veya yerlerde kütüphaneler kurar.
- f. Ortakların eserlerinin çoğaltılmasına yönelik üretim amaçlı araç, gereç, baskı makinesi, kâğıt, karton, mürekkep gibi malzemeleri, her türlü ihtiyaçlarını iç ve dış piyasadan uygun fiyatla temin eder; uygun fiyatla ortaklarına intikal ettirir ve bunları kooperatif adına kullanır. Matbaalar ve kopyalama merkezleri kurar ve işletir; bu ve benzeri amaçlarını gerçekleştirmeye uygun faaliyetlerde bulunan şirketlere ortak olur.
- g. Ortakların ürünlerini iç ve dış piyasada pazarlanacak hale getirir. Gerekirse bunlar için özel pazarlama sistem ve tesisleri kurar. Bunun için ortak çalıştığı ve/veya ortak olduğu; ilin/illerin belediyeleri aracılığıyla diğer il ve ilçe belediyelerinin kurduğu fuar, panayır ve pazarlarına katılır ve ilgili il ve ilçe yerel yönetimlerinden bu konuda yardım alır.
Gerekli gördüğü takdirde, yurt içi ve yurt dışında yayınevleri ile ortaklıklar kurar.
- h. Ortaklarının bilgi ve görgülerini artırmak için bilgilendirme seminer ve kursları düzenler. Söz konusu kurs ve seminerleri gerçekleştirmek amacıyla yerel yönetimler, üniversiteler, kamu kurum ve kuruluşları ile uluslararası kuruluş ve örgütler ile işbirliği yapar; bu amaçlarla ilgili olarak, fon, kredi ve bağış başvurusunda bulunur.
- i. Yönetim Kurulu'nun çaba ve çalışmalarını kolaylaştırmak, çalışmalara hız kazandırmak ve yayınlama çalışmalarının doğrudan içinde olmalarını sağlamak amacıyla; uygun görülecek yapı ve sayıda çalışma komite ve komisyonları oluşturulur.

- j. İleriye dönük proje, yatırım, hizmet, çalışma ve faaliyetlerle ilgili bilgilendirme broşürleri çıkarır.
- k. Hangi aralıklarla yayınlanacağı Yönetim Kurulu'nca belirlenecek sanat ve eleştiri bülteninin yayınlanması için gerekli çalışmaları yapar.
- l. Kooperatifin ürünleri arasında yer alan, ortaklara ait eserlerin tanıtımları için dinleti, söyleşi, imza günü etkinlikler düzenler ve kitap fuarlarına katılımın sağlanması için stand kiralayıp, duyurularını yapar; ürün-eser ve ortaklarla ilgili tanıtım toplantıları yapar.
- m. Yerel yönetimlerle iş birliğine girip, üye ve ortaklarının rahat çalışabileceği *Yazın Evleri* açar. Gerekirse bu evlerde, hatta uygun görülen yerlerde lokaller oluşturur. *Yazın Evleri* ve lokallerin açılmasında yerel yönetimlerle işbirliği yapılır. Bu yönde daha çok tarihi binalar seçilerek işlevsel hale getirilip topluma kazandırılmasına da destek verilir. Gerekirse amaçları doğrultusunda araçlar, sosyal tesisler, irtibat büroları ve ofisler kurar. Gayrimenkul ve işletmeler satın alır, gerektiğinde satar, kiralar, kiraya verir.
- Yurt içi ve yurt dışından gelen yazarları misafir eder. Yine üyelerinin bilgi ve görgüsünü artırmak için yurtdışı ve yurt içi gezi-gözlem ve bilgi akışı seminerleri gibi programları planlar.
- Bu konuda kültür ve gelenek birlikteliğimiz olan Akdeniz ülkelerini öncelikle değerlendirir. Akdeniz ülkeleri ve öteki ülkelerde açılan kitap ve kültür programlarına katılır ve/veya katılımcı üye gönderir; ilişki içinde olduğu ülke yazar, şair ve kuruluş ve örgüt yönetici ve üyelerini davet eder, ağırlar.
- n. Kooperatif faaliyetlerinin devamı için ortaklarının taahhüt ettiği masraf giderlerinin yanı sıra, kooperatife gelir elde etmek için şehrin uygun görülen yerlerinde "Sanat Akademileri ve Dershaneler" açar. Bu akademi ve dershanelerin yönetim, işletim ve denetimini yapar.
- o. Kooperatifin kuruluş amaçlarına yönelik işlerin yapılabilmesi için gerekirse yardım toplar. Kurum, kişi ve kuruluşların bağışlarını kabul eder. *Yazın*, sanat, kültür ve eğitim projelerini hayata geçirmek için ulusal ve uluslararası yardım ve destek kuruluşlarının fonları ile araştırma ve uyarılama bütçelerinden; nakdi, ayni ve kurumsal krediler, bağışlar ve yardımlar alır. Kooperatifin nakit/kredi ihtiyacının karşılanması amacıyla, ilgili finansman kuruluşlarına başvuruda bulunur. Borçlanır, açılan kredinin zamanında ve amacına uygun kullanılması ve kredi geri ödenmesinin zamanında yapılmasını sağlayıcı tedbirler alır.
- Kooperatifin gelirlerini artırmak; ortakların eserlerinin baskı, dağıtım, tanıtım giderlerini karşılamak, destek sağlamak amacıyla; sponsor bulur ve/veya yayınlanacak eserlerde yer verilmek üzere reklam alır.
- p. Aynı amacı taşıyan şirket ve kuruluşlara ortak olur. Onlarla ortaklarının yararı yönünde işbirliği yapar.
- q. Amatörler arasında; roman, öykü, şiir, deneme, araştırma gibi ürün türü yazarlarının gelişmesine katkı sağlayacak, o yıl ürününün sahibini/sahiplerini özellikle amatörleri destekleyip daha iyi ürüne teşvik için Yarışmalar düzenler. Söz konusu yarışmalar için daha sonra belirlenecek Yarışma ve Ödül Yönergesi'ne göre; ürün bazında yarışma düzenleyip, katılımcıların eserlerinden oluşan o ürünün kitap haline getirilmesine katkı sağlayacağı gibi, ürün sahibini de bir ödülle (plaket, teşekkür belgesi ya da miktarı yönetimce belirlenecek maddi destekle) taltif eder. Ürünün/ürünlerin değerlendirilmesi, yönetim kurulundan bir kişinin başkanlık yapacağı, ortaklar arasından veya dışarıdan seçilecek iki edebiyatçının da belirlenip görevlendirilmesi ile yapılır.

- r. Kooperatifin gelişmesi, hizmet kalitesinin artırılması; ortaklara daha etkin ve yararlı hizmet ve çalışmaların yapılarak, kooperatifin amaç ve hedeflerini ileriye götürmek amacıyla “Araştırma-Geliştirme” (AR-GE) çalışmalarına yer verir. Ortakların çıkarlarını gözeterek faaliyet alanına ilişkin organizasyon, panel, seminer, fuar, festival, söyleşi, dinleti, imza günü vb etkinlikler düzenler, katılır; basım ve yayın faaliyetlerinde bulunur, destekleyici projeler üretir, uygular ve denetler.
- s. Var olan kitapevleri, yayınevleri, dağıtım ve satış merkezlerinin kooperatifle işbirliği içine girmesini sağlar.
- t. Dağıtım ve tedarik için lojistik firmalar ile sözleşmeler yapar ve bu hizmeti sağlamak üzere tesisler kurar.
- u. İnternet üzerinden satış yapmak üzere internet satış mağazaları kurar ve/veya var olan internet satış mağazaları ile işbirliği yapar.
Bu bağlamda, bankalarla anlaşmalar yaparak, sanal poslar kullanır.
- v. Amaçlarına uygun gördüğü gerekli araçlar ile genel kurul kararı ile gayrimenkuller satın alır, kiralar ve/veya yaptırır; gerekirse ihtiyaç fazlasını genel kurul kararıyla satar.
- w. Yayıncılık faaliyeti için gerek ortaklarının, gerek ülkenin tanınmış yazarlarının kitaplarını bastırır, dağıtır, satar. Kültürel, sanatsal, bilimsel üretimleri yaygınlaştırarak topluma katkı sağlar.
Yine ülkenin kültür yaşamına katkı, kooperatif gelirlerine destek sağlamak, kooperatif yayın sayısını ve çeşitliliğini arttırmak amacıyla;
Kooperatifimizin ortağı olmayan ya da olamayan gerçek kişiler ile tüzel kişilerin eserlerinden uygun olanların; eser sahibinin yazılı başvurusu ve Yönetim Kurulu'nun kararı ile baskı öncesi hazırlık, baskı, bandrol, kargo vb maliyet ve giderler eser sahibi tarafından karşılanması koşuluyla basım işleri gerçekleştirilir.
Kooperatifimizin ortaklarından eserlerini başka yayınevinden yayınlamak isteyenler, yazılı başvuruları; Yönetim Kurulu'nun en geç BİR AY içerisinde vereceği karar doğrultusunda eserlerini başka yayınevlerinden yayınlatabilirler.
- x. Amacına uygun kooperatif üst kuruluşlarına girer.
- y. Bu kooperatif Kurucular Kurulu ve Yönetim Kurulu üyelerinin 2/3 çoğunluk kararı ile “Vakıflaşma Kararı” alabilir ve bunu Genel Kurul'a sunar.
- z. Kooperatifin amaçları doğrultusunda, yukarıda belirtilen çalışma ve faaliyetleri yapmak üzere, Yönetim Kurulu kararı ile gerekli/yeterli sayıda sürekli/geçici kadro oluşturur.

İKİNCİ BÖLÜM SERMAYE VE PAYLAR

SERMAYE:

Madde 7- Kooperatifin sermayesi, ortakların taahhüt ettikleri payların toplam tutarlarından ibaret olup değişkendir. Ancak, sermayenin en az haddi 35.000 TL'dir. Kuruluşta bu sermayenin tamamının taahhüt edilmesi ve 1/4'ünün peşin ödenmesi zorunludur.

Aynı sermaye konabilir. Kooperatif mevcut bir işletmeyi veya ayınları devralabilir. Ayın nev'inden sermaye konması halinde 1163 sayılı Kooperatifler Kanunu'nun 21 ve 22'nci maddelerine göre hareket olunur.

PAYLAR:

Madde 8- Bir ortaklık payının değeri 100.-TL'dir. Ortaklar en çok 5.000 pay taahhüt edebilirler. Ancak, her ortağın en az 50 pay taahhüt etmesi zorunludur.

Ortaklık payları, bu anasözleşmenin 19'uncu maddesine göre düzenlenen ortaklık senedinde gösterilir. Senetle temsil edilmeyen paylar 100.-TL olarak itibar olunur.

PAYLARIN ÖDENMESİ:

Madde 9- Kurucuların taahhüt ettikleri pay bedellerinin en az ¼'ü tescilden önce, gerisi de kooperatifin tescilini izleyen yirmi dört ay içinde ödenir.

Nakdî ödemeler, 19/10/2005 tarihli ve 5411 sayılı Bankacılık Kanunu'na bağlı bir bankada, kurulmakta olan kooperatif adına açılacak özel bir hesaba, sadece kooperatifin kullanabileceği şekilde yatırılır. Taahhüt edilen payların, kanunda veya ana sözleşmede öngörülmüş bulunan ve kanunda yazılı olandan daha yüksek olan tutarlarının ödendiği, Ticaret Siciline yöneltilecek bir banka mektubu ile ispatlanır. Banka, bu tutarı, kooperatifin tüzel kişilik kazandığını bildiren bir sicil müdürlüğü yazısının sunulması üzerine, sadece kooperatife öder.

Kurucuların sermayenin tamamını ödemeyi şartsız kabul ettikleri ve ana sözleşmedeki imzaların Ticaret Sicil Müdürlüğü'nce onaylandığı tarihten itibaren kooperatif üç ay içinde tüzel kişilik kazanmadığı takdirde, bu hususu doğrulayan bir sicil müdürlüğü yazısının sunulması üzerine, bedeller banka tarafından sahiplerine geri verilir.

ÜÇÜNCÜ BÖLÜM ORTAKLARIN İŞLEMLERİ

ORTAKLIK ŞARTLARI:

Madde 10- Kooperatife ortak olabilmek için aşağıdaki nitelik ve şartların varlığı gereklidir.

- 1) Medeni hakları kullanma ehliyetine sahip gerçek kişi ya da kamu veya özel hukuk tüzel kişisi olmak,
- 2) Ana sözleşmenin 6'ncı maddesinde yazılı olan işlerden herhangi biri veya birkaçı alanında faaliyet gösteren firmaların ortakları arasında yer almamak.
- 3) Ana sözleşmenin 6'ncı maddesinde belirtilen ürünlerden birini üretmiş ve/veya en az basılı ve/veya basılma aşamasında bir eseri olmak ya da gazeteci kimliğine sahip olmak.
- 4) Aynı merkezde, aynı amaçla faaliyet gösteren benzer kooperatiflere ortak olmamak.
- 5) Kooperatifin amacı doğrultusunda üretilen ürünler ile üretim için gerekli mal ve malzemelerin üretim, dağıtım ve pazarlamasına ilişkin iş ve işlemlerde aracılık/komisyonculuk yapmamak.

ORTAKLIĞA KABUL:

Madde 11 - Gerekli şartları taşıyanlar, kooperatife ortak olmak için yazılı olarak Yönetim Kurulu'na başvururlar. Bu başvuru yazısına 10'uncu maddede belirtilen ortaklık şartlarının taşındığını gösteren belgeler eklenir. Bu başvuruda ana sözleşmenin tüm hükümlerinin, getirilen diğer yükümlülüklerin kabul edildiği açıkça belirtilir.

Ortaklığa kabul, Yönetim Kurulu'nun kararı ile gerçekleşir.

Yönetim Kurulu, ortaklar ile ortak olmak için başvuranların 10'uncu maddede gösterilen şartları taşıyıp taşımadığını araştırmak zorundadır.

Ortaklığa kabul veya red kararı, ilgiliye 15 gün içinde yazı ile bildirilir. İstekli, ortaklığa alındığı takdirde, kararın kendisine bildirildiği tarihten itibaren bir ay içinde sermaye

taahhüdünün diğer ortaklarca ödenmiş taksiti ile diğer ortakların her birinin o tarihe kadar ödemiş oldukları paralara eşit meblağı bir defada öder.

17'nci madde uyarınca devir yolu ile ortaklığa alınanlar hariç olmak üzere daha sonra ortaklığa kabul edileceklerden, yukarıdaki fıkrada belirtilen tutarın üzerinde para talep edilmesi, Genel Kurul'un bu hususta karar alması halinde mümkündür.

ORTAK SAYISI:

Madde 12- Kooperatifin ortak sayısı en az 7 kişidir.

ORTAKLIKTAN ÇIKMA

Madde 13- Her ortak, hesap senesi sonundan en az bir ay önce Yönetim Kurulu'na yazı ile başvurmak suretiyle ortaklıktan çıkabilir. Yönetim Kurulu, bu hükme uygun olarak yapılacak isteğe rağmen, yazılı başvurunun kooperatif kayıtlarına girişinden itibaren bir ay içinde kabulden kaçınırsa, ortak, çıkma dileğini noter aracılığı ile Yönetim Kuruluna bildirir. Bildiri tarihinden itibaren çıkma gerçekleşir. Ancak ortaklar; ortaklık tarihinin üzerinden en az 3 yıl geçmeden ortaklıktan ayrılamaz.

Ortaklıktan çıkma ile ilgili diğer hükümler saklı kalmak koşuluyla, eseri yayımlandıktan hemen sonra, ortaklıktan çıkma isteğinde bulunulması halinde; yukarıda belirtilen konular dahil olmak üzere; dağıtımda olan basılı eserlerin bedeli, ödenecek ortaklık payından düşülerek bloke edilir. Dağıtımdaki eser ve/veya eserlerin satışından elde edilecek telif ücreti mahsup edilerek, varsa alacağı, bloke edilen miktarla birlikte ödenir veya gerekli mahsup işlemleri yapıldıktan sonra, ortaklık payı ödenir.

Ortaklıktan çıkan eser sahibi; kooperatifin içinde bulunduğu, ayrılık tarihinden sonraki fuar, festival, söyleşi, dinleti, konferans, imza günü gibi organizasyonlara, kooperatif ortağı olarak katılamaz.

ORTAKLIKTAN ÇIKARMA:

Madde 14- Durumları aşağıda gösterilen hallere uyanlar Yönetim Kurulu kararı ile ortaklıktan çıkarılır.

- 1) 10'uncu maddede yazılı ortaklık şartlarını kaybedenler,
- 2) Parasal yükümlülüklerini 30 gün geciktirmeleri üzerine, Yönetim Kurulu'nca noter aracılığı ile yapılacak ihtar takip eden 10 gün içinde bu yükümlülüklerini yerine getirmeyenlere yine aynı kurulca ikinci ihtar yapılır. İkinci ihtar takip eden bir ay içerisinde de yükümlülüklerini yerine getirmeyenler,
- 3) Kooperatifin para, mal ve belgeleri üzerinde işledikleri suçlardan dolayı mahkûm olanlar,
- 4) Ortaklığı süresinde kooperatif yönetiminin onayı olmadan kooperatif dışında herhangi bir yayınevi ya da başka bir tüzel kişilikle telif sözleşmesi imzalayan ve/veya eserlerini bastıranlar.

Çıkarma kararı gerekçeli olarak Yönetim Kurulu Karar defteri ile Ortaklar Defteri'ne kaydedilir. Kararın onaylı örneği, çıkarılan ortağa tebliğ edilmek üzere 10 gün içinde notere tevdi edilir. Ortak, çıkarma kararının tebliğ tarihinden itibaren üç ay içinde itiraz davası açabilir veya Genel Kurul'a itiraz edebilir. Bu itiraz, ilk toplanacak Genel Kurul'a sunulmak üzere Yönetim Kurulu'na noter aracılığı ile tebliğ ettirilecek bir yazı ile yapılır. Genel Kurul'a itiraz edildiği takdirde, yönetim kurulunun çıkarma kararı aleyhine itiraz davası açılmaz. Genel kurulca verilecek karara karşı itiraz davası hakkı saklıdır.

Üç aylık süre içinde Genel Kurul'a veya mahkemeye başvurmak suretiyle itiraz edilmeyen çıkarma kararları kesinleşir.

Ortaklar, bu maddede gösterilmeyen sebeplerle ortaklıktan çıkarılmazlar.

Haklarındaki çıkarma kararı kesinleşmeyen ortakların ortaklık hak ve yükümlülükleri, çıkarma kararı kesinleşinceye kadar devam eder.

Ortaklıktan çıkarma halinde, ortağın basılı ve aynı zamanda dağıtımda olan eserlerine ilişkin mali haklar ile diğer konularda 13. madde hükümleri uygulanır.

Belediye ve/veya belediye şirketleri ya da tüzel kişilik temsilcisi olanlardan; kooperatifin genel amaçlarına aykırı davranan; kooperatifteki temsil görevini kişisel çıkarlarına alet edenler ile kooperatife zarar verecek tutum ve davranışta bulunanların; Yönetim Kurulu'na bildirilmesi ve/veya haklarında olumsuz tutum ve davranışta bulduklarına ilişkin şikayet üzerine yapılan soruşturma ve incelemelerde bulunanların Yönetim Kurulu kararı ile ilgili belediyeler ile tüzel kişiliklerden değiştirilmesi istenebilir.

ORTAKLIĞI SONA ERENLERLE HESAPLAŞMA:

Madde 15- Devir dışında bir nedenle ortaklığı sona erenlerin sermaye ve diğer alacakları, o yılın bilançosuna göre hesaplanarak bilanço tarihinden itibaren bir ay içinde geri verilir.

Ancak, ortaklığı sona erenlerin yerine yeni ortak alınması halinde eski ortağın 21'inci madde uyarınca ödediği gider taksitleri derhal geri verilir.

Ayrılan ortaklar kooperatifin yedek akçeleri üzerinde bir hak iddia edemezler.

Ortaklığı sona erenlerin alacak ve hakları, bunları isteyebilecekleri günden itibaren beş yıl geçmekle zaman aşımına uğrar.

ÖLEN ORTAĞIN DURUMU:

Madde 16- Ölen ortağın kanuni mirasçılarının üç ay içinde 10'uncu maddedeki ortaklık şartlarını taşıyan bir temsilci tayin ederek kooperatife bildirmeleri durumunda ortaklık hak ve yükümlülükleri kanuni mirasçıları lehine devam eder.

Mirasçıların temsilci tayin etmemeleri veya ortaklığa devam etmek istememeleri halinde ölen ortağın alacak ve borçları 15'inci madde hükümlerine göre tasfiye edilir.

ORTAKLIĞIN DEVRİ:

Madde 17- Ortaklık, yazılı olarak Yönetim Kurulu'na bildirilmek suretiyle 10'uncu maddede gösterilen ortaklık şartlarını taşıyan kişilere devredilebilir.

Yönetim Kurulu, bu şekilde ortaklığı devralan kişiyi ortaklığa kabulden kaçınmaz.

Devir halinde, eski ortağın kooperatife karşı tüm hak ve yükümlülükleri yeni ortağa geçer. Kooperatifçe, bu devir sebebiyle taraflardan ayrıca bir ödemede bulunmaları istenemez.

ORTAKLIĞA TEKRAR GİRME:

Madde 18- Ortaklığı sona erenler, ayrılma sebeplerinin ortadan kalkması halinde yeniden ortaklığa kabul edilebilirler.

Bu anasözleşmenin 14'üncü maddesinin 1'inci fıkrasının 3'üncü bendi gereğince çıkarılanlar kooperatife yeniden ortak olamazlar.

ORTAKLIK SENEDİ:

Madde 19- Her ortağın ortaklık haklarının, ada yazılı ortaklık senedi ile temsil olunması şarttır. Bu senede kooperatifin unvanı, senet sahibinin adı ve soyadı, iş ve konut adresi, kooperatife girdiği ve çıktığı tarihler yazılır. Bu hususlar, senet sahibi ile kooperatifi temsile yetkili olan kimseler tarafından imzalanır. Ortağın yatırdığı veya çektiği paralar tarih

sırası ile kaydedilir. Bu kayıtlar kooperatifin ödediği paralara ait ise ortak imza eder. İmzalı ortak senedi makbuz hükmündedir. Mezkûr senet anasözleşmeyi ihtiva etmek şartıyla ortaklık cüzdanı şeklinde de düzenlenebilir. Ortaklık senetleri kıymetli evrak niteliğinde olmayıp sadece ispat vesikası hükmündedir.

ORTAKLARIN ŞAHSİ SORUMLULUKLARI:

Madde 20- Her ortak, kooperatifin borçlarına karşı, taahhüt ettiği pay tutarı kadar sorumludur. Kooperatiften ilişkisi kesilen ortağın sorumluluğu, ayrıldığı tarihten itibaren iki yıl devam eder.

Kooperatife giren her ortak, girişinden önce doğmuş olan kooperatif borçlarından dolayı diğer ortaklar gibi sorumlu olur.

Yönetim Kurulu üyeleri ile denetçilerin sorumlulukları hakkındaki hükümler saklıdır.

ORTAKLIK PAYI DIŞINDAKİ ÖDEMELER VE EK ÖDEME YÜKÜMLÜLÜĞÜ:

Madde 21- Ortaklar, taahhüt ve tediye ettikleri ortaklık payı bedelleri dışında, kooperatif amaçlarının gerçekleşmesini sağlamak üzere Genel Kurul'ca kararlaştırılacak miktardaki gider taksitlerini ödemek zorundadırlar. Bu kararlarda anasözleşmenin 33'üncü maddesinin 2'nci fıkrasında gösterilen yeterlik sayısı aranır.

Kooperatifin bilanço açığı sırasıyla yedek akçelerden, kooperatifin özel fonlarından ve ortakların sermaye paylarından karşılanır. Bunların bilanço açığının kapatılmasında yetersiz kalması halinde Genel Kurul, ödemenin miktarını ve şeklini belirleyerek yürürlükteki net asgari ücretin yarısına kadar ortaklardan ek ödeme istenmesine karar verebilir.

DÖRDÜNCÜ BÖLÜM KOOPERATİFİN ORGANLARI VE YÖNETİMİ

KOOPERATİFİN ORGANLARI:

Madde 22- Kooperatifin organları şunlardır:

- 1) Genel Kurul,
- 2) Yönetim Kurulu,
- 3) Denetim Kurulu.

GENEL KURUL:

Görev ve Yetkileri:

Madde 23- En yetkili organ olan Genel Kurul'un görev ve yetkileri şunlardır:

1) Bilanço, bilanço hesaplarının dökümü, gelir gider farkı hesapları ile Yönetim Kurulu ve denetçiler tarafından verilen raporları inceleyerek kabul veya reddetmek, gelir gider farkının dağıtımını konusunu karara bağlamak,

2) Yönetim Kurulu üyeleri ile Denetim Kurulu üyelerini seçmek, ibra etmek veya sorumluluklarına karar vermek, gerektiğinde bunları azletmek,

3) Yönetim ve Denetim Kurulu üyelerine verilecek aylık ücret, huzur hakkı ve yolluk miktarı ile bütçeyi görüşerek karara bağlamak,

4) Yönetim Kurulu tarafından verilen ortaklıktan çıkarma kararlarına yapılan itirazları inceleyip karara bağlamak,

5) Kanun (6102 sayılı TTK'nın 391'inci maddesinde sayılanlar hariç), anasözleşme ve iyi niyet esasları ile Genel Kurul kararlarına aykırı olduğu ileri sürülen Yönetim Kurulu kararlarının iptal edilip edilmeyeceği konusunda karar almak,

6) Amaçlarını gerçekleştirmeye yönelik uygun faaliyet konusu bulunan kooperatif, şirket ve diğer teşekküllere girme ve çıkmaya karar vermek,

7) Üst kuruluşa girme kararı vermek ve bu kuruluşa görevlendirilecek temsilcileri seçmek,

8) Ana sözleşmede yapılması öngörülen değişiklikler hakkında karar vermek,

9) Gayrimenkul alımında ve satımında takip edilecek usul ile alınacak gayrimenkulün niteliğini, yerini ve azami fiyatını, satılacak gayrimenkulün asgari fiyatını belirlemek,

10) İnşaat işlerinin yaptırılma yöntemini kararlaştırmak,

11) Şube açılmasına ve konusu ile ilgili girişim ve yatırımlara katılım konusunda karar vermek.

12) Alım satım merkezleri açılması; fuar, panayır gibi organizasyonların düzenlenmesi, açılması, kapatılması ve/veya katılım ile midi/mini kitabeverinin açılması/kapatılması konularında karar vermek

13) Bilanço açıklarının kapatılmasında kullanılmak üzere ortaklardan ek ödeme istenip istenmeyeceğine karar vermek,

14) Kooperatifin dağılması hakkında karar vermek, tasfiye kurulunu seçmek,

15) Kanun ve ana sözleşme ile genel kurula tanınmış olan diğer konular hakkında karar vermek.

Genel Kurul, yukarıdaki görev ve yetkilerini devir ve terk edemeyeceği gibi, kooperatifin amaçları ile ilgili her türlü işler hakkında da karar verebilir.

OY HAKKI VE TEMSİL:

Madde 24- Toplantı tarihinden üç ay evvel ortak olmayanlar hariç, her ortak genel kurula katılma hakkına sahiptir. Her kooperatif ortağı yalnız bir oya sahip olup yazı ile izin verilmek suretiyle bir ortak diğer bir ortağı, oyunu kullanmak üzere vekil tayin edebilir.

Ortak sayısı 1.000'i geçtiğinde her ortak en çok 9 olmak üzere birden fazla ortağı temsil edebilir. Ancak, yönetim ve denetim kurulu üyelerinin seçiminde her ortak en fazla bir ortağı vekaleten/temsilen oy kullanabilir.

Eş ve birinci derece (ortağın; çocuğu, anne ve babası, eşinin annesi ve babası) akrabalar için temsilde ortaklık şartı aranmaz.

Katılma haklarını temsilci olarak kullanan kişi, temsil edilenin talimatına uyar. Talimata aykırılık, oyu geçersiz kılmaz. Temsil edilenin temsilciye karşı hakları saklıdır.

Yönetim kurulu başkan ve üyeleriyle kooperatifin işlerinin görülmesine herhangi bir surette katılmış olanlar, Yönetim Kurulu'nun ibrasına ait kararlarda oylamaya katılamazlar. Bu hüküm denetçiler hakkında uygulanmaz.

Denetçiler kendi ibralarında oy kullanamazlar.

Kooperatif ortaklardan hiçbiri kendisi, eşi veya usul ve furu (çocukları, torunları) ile kooperatif arasında ortaklık ilişkileri dışındaki şahsi bir işe veya uyuşmazlığa ait görüşmelerde oy kullanamaz ve bu konuda hak iddia edemezler.

TOPLANTI ŞEKİLLERİ VE ZAMANI:

Madde 25- Genel Kurul, olağan ve olağanüstü olmak üzere iki şekilde toplanır. Olağan Genel Kurul Toplantısı'nın her yılın ilk altı ayı içinde yapılması zorunludur.

Olağanüstü Genel Kurul, kooperatif işlerinin ve anasözleşme hükümlerinin gerektirdiği zaman ve surette toplanır.

TOPLANTI YERİ;

Madde 26- Genel Kurul, kooperatif merkezinin bulunduğu yerleşim birimi dahilindeki uygun bir yerde toplanır.

ÇAĞRIYA YETKİLİ OLANLAR:

Madde 27- Genel kurul, Yönetim Kurulu'nca toplantıya çağrılır.

Genel Kurul, her yılın Haziran ayı sonuna kadar toplanır.

Gerekli hallerde Denetim Kurulu, kooperatifin ortağı bulunduğu üst birlik ve tasfiye memurları genel kurulu toplantıya çağırma yetkisine sahiptirler.

Genel Kurul, yukarıdaki şekilde toplanamadığı takdirde, Ticaret Bakanlığı'nca toplantıya çağrılabilir.

Ayrıca, 4 ortaktan az olmamak kaydıyla toplam ortak sayısının 1/10' unun isteği halinde, Genel Kurul 10 gün içinde Yönetim Kurulu tarafından toplantıya çağrılır. Bu başvurunun müştereken ve noter tebligatı ile yapılması gerekir. Yönetim kurulunca bu isteğin zamanında yerine getirilmemesi durumunda Ticaret Bakanlığı'nca Genel Kurul toplantıya çağrılabilir. Çağrılmadığı takdirde istek sahipleri mahalli mahkemeye başvurarak genel kurulu bizzat toplantıya çağırma izni alabilirler.

Genel Kurul, süresi dolmuş olsa bile, Yönetim Kurulu tarafından toplantıya çağrılabilir.

Tasfiye memurları da görevleri ile ilgili konular için, Genel Kurulu toplantıya çağırabilirler.

Yönetim Kurulu'nun, devamlı olarak toplanamaması, toplantı yeter sayısının oluşmasına imkân bulunmaması veya mevcut olmaması durumlarında, mahkemenin izniyle, tek bir ortak genel kurulu toplantıya çağırabilir.

Mahkeme kararı kesindir.

ÇAĞRININ ŞEKLİ:

Madde 28- Olağan ve olağanüstü toplantılara çağrı; taahhütlü mektupla, ayrıca gerektiğinde gazetede ilan yoluyla yapılır. Çağrının sadece yazılı olarak imza karşılığında yapılması da mümkündür. Çağrının, toplantı gününden en az 30 gün önce ve en çok iki ay içinde yapılması, toplantının gün ve saati ile yerinin ve gündem maddelerinin bildirilmesi zorunludur. Çağrıda, birinci toplantıda çoğunluk sağlanamadığı takdirde yapılacak olan sonraki toplantının tarihi, saati ve yeri açıklanarak yeni bir bildirim gerek kalmaksızın bir defada ortaklara duyuru yapılabilir. Toplantılar arasında en az 7, en fazla 30 gün süre bulunması gerekir. Sürelerin hesabında duyuru ve toplantı günleri hesaba katılmaz. Ana sözleşmenin değiştirilmesi söz konusu ise yapılacak duyuruda değiştirilecek maddelerin numaralarının yazılması ile yetinilir.

BÜTÜN ORTAKLARIN HAZIR BULUNMASI:

Madde 29- Kooperatifin bütün ortaklarının veya temsilcilerinin hazır bulunması ve itirazın olmaması halinde, Genel Kurul toplantılarına ilişkin diğer hükümler saklı kalmak şartıyla, toplantıya çağrı hakkındaki hükümlere uyulmamış olsa dahi kararlar alınabilir. Ancak, kararların geçerli olabilmesi için toplantıda Bakanlık Temsilcisi bulundurulması hususunda gerekli işlemlerin yapılmış olması şarttır.

Yukarıdaki fıkraya göre alınan kararlar, tüm ortaklar ve ortakların toplantıda oy birliği ile seçecekleri temsilciler tarafından imzalanacak bir tutanağa bağlanır.

BAKANLIĞA MÜRACAAT VE GÖNDERİLECEK BELGELER:

Madde 30- Genel kurul tarihi ile yeri ve gündemi toplantıdan en az 15 gün önce kooperatif merkezinin bulunduğu yerdeki Valiliğe (Bakanlık Taşra Teşkilatı'na) yazılı olarak bildirilir.

Bu bildirimde, Bakanlıkça tespit edilen temsilci ücretinin ilgili maliye veznesine yatırıldığını gösteren belge eklenerek toplantıda temsilci bulundurulması talep edilir.

GÜNDEM:

Madde 31- Olağan genel kurul toplantısının gündeminde sırasıyla şu hususlar bulunur:

- 1) Açılış ve toplantı başkanlığının oluşturulması.
- 2) Yönetim ve denetim kurulunca hazırlanan raporların okunması ve görüşülmesi.
- 3) Finansal tabloların okunması, müzakeresi ve onanması.
- 4) Yönetim ve Denetim Kurulu üyelerinin ibrası.
- 5) Faaliyet yılı içinde Yönetim Kurulu üyeliğinde eksilme meydana gelmiş ve Yönetim Kurulu'nca atama yapılmış ise atamanın Genel Kurul'ca onaylanması.
- 6) Görev süreleri sona ermiş olan Yönetim ve Denetim Kurulu üyelerinin seçilmesi ve bunların görev sürelerinin tespiti.
- 7) Yönetim ve denetim kurulu üyelerinin ücret, huzur hakkı, görevli seyahat giderlerine ilişkin haklarının belirlenmesi.
- 8) Gelecek yılın bütçe ve çalışma programının görüşülmesi ve karara bağlanması.
- 9) Gerekli görülecek diğer hususlar.

Gerekli görülen/görülecek diğer hususlar gündeme açıkça yazılmalıdır. Görüşülecek konu önceden tespit edilip gündeme yazılmadan, "Gerekli görülecek diğer hususlar" şeklinde bir gündem maddesi belirlenemez.

Kanun ve ana sözleşme gereği Genel Kurul'un yetkisinde olan ve Olağanüstü Genel Kurul toplantı gündemini oluşturan her türlü konu, Olağan Genel Kurul toplantı gündemine yazılabilir.

Dörtten az olmamak üzere ortakların en az 1/10'u tarafından, genel kurul toplantı tarihinden en az yirmi gün önce müştereken ve noter tebligatı ile bildirilecek hususların gündeme konulması zorunludur.

Gündemde olmayan hususlar görüşülemez. Ancak, kooperatife kayıtlı ortakların en az 1/10'unun gündem maddelerinin görüşülmesine geçilmeden önce yazılı teklifte bulunmaları halinde, hesap tetkik komisyonunun seçilmesi, bilanço incelemesinin ve ibranın geriye bırakılması, çıkan veya çıkarılan ortaklar hakkında karar alınması, genel kurulun yeni bir toplantıya çağırılması ve kanun, ana sözleşme ve iyi niyet esasları ile genel kurul kararlarına aykırı olduğu ileri sürülen yönetim kurulu kararlarının iptali, yönetim kurulu üyeleri ile denetçilerin azli ve yerlerine yenilerinin seçilmesi ile ilgili hususlar, genel kurula katılanların yarısından bir fazlasının kabulü ile gündeme alınır.

Yapılan denetim sonucunda veya herhangi bir sebeple Bakanlıkça, kooperatif genel kurulunda görüşülmesi istenen konuların gündeme konulması zorunludur.

Gündem, genel kurulu toplantıya çağırın tarafından belirlenir.

ORTAKLAR CETVELİ:

Madde 32- Her genel kurul toplantısından önce, çıkarılma kararı kesinleşmemiş olanlar dahil tüm ortakların, ortak numaraları, isim, unvan ve adresleri ile asaleten ve vekâleten (temsilen) imzalanacak yerleri gösterir, Yönetim Kurulu Başkanı tarafından imzalı bir ortaklar cetveli hazırlanır ve toplantıdan önce genel kurulun yapılacağı yerde bulundurulur.

Bu cetvel toplantıya katılanlar ile Genel Kurul Başkanı ve Bakanlık Temsilcisi tarafından isim yazılarak ayrıca imzalanır.

GÖRÜŞME VE KARAR NİSABİ (YETER SAYISI):

Madde 33- Genel kurul'un toplanabilmesi ve gündemdeki konuları görüşebilmesi için kooperatife kayıtlı ortaklardan Genel Kurul'a katılma hakkına sahip olanların en az ¼'nün şahsen veya temsilen toplantıda hazır bulunması gerekir. İlk ve müteakip toplantılarda aynı yeter sayı aranır.

Genel kurulda kararlar toplantı yeter sayısının sağlanması koşuluyla oylama sırasındaki katılanların yarısından fazlasının oyu ile alınır.

Ancak, kooperatifin dağılması, diğer bir kooperatifle birleşmesi ve ana sözleşmede değişiklik yapılması ile ilgili kararlar ortaklar cetvelinde imzası bulunanların 2/3 çoğunluğu ile alınır.

Sorumluluk hükümlerinin değiştirilmesine ilişkin genel kurul kararlarında 1163 sayılı Kooperatifler Kanunu'nun 52'nci maddesi hükmüne göre işlem yapılır.

TOPLANTININ AÇILMASI VE TOPLANTI BAŞKANLIĞI:

Madde 34- Genel Kurul toplantısı; Bakanlık Temsilcisi bulundurulması hususunda usulüne uygun başvurunun ve 1163 sayılı Kooperatifler Kanunu'nun 87'nci maddesine göre işlem yapıldığının tespiti ile toplantı yeter sayısının sağlanması üzerine ve çağrıyı yapan organca yetkili kılınan kişiler tarafından açılır. Daha sonra, bir Genel Kurul Toplantı Başkanı ile kararlaştırılacak sayıda sekreter üye ve gerektiğinde oy toplayıcı üye seçilir.

Bu seçimde en çok oy alan adaylar seçilmiş sayılır.

Genel Kurul Toplantı Başkan ve üyelerinin, ortaklardan veya kooperatifin üst kuruluşlarının temsilcileri arasından seçilmesi şarttır.

OY KULLANMANIN ŞEKLİ:

Madde 35- Oylamalar genel olarak el kaldırmak suretiyle yapılır. Genel kurula katılanların yarısından fazlasının talebi halinde gizli oya başvurulur. Ancak, kooperatifin ortak sayısı 500'ü geçtiği takdirde yönetim ve denetim kurulu seçimlerinde oylamalar gizli oy açık tasnif esasına göre yapılır.

Gizli oylamada, kooperatif mührü ile mühürlenmiş boş oy pusulalarının kullanılması esastır. Ancak, genel kurulca karar alınmak kaydıyla ayrıca basılı oy pusulası da kullanılabilir. Genel kurulun yalnızca basılı oy pusulası kullanılması yolunda alacağı karar geçersizdir. Genel kurulda kooperatif mührü ile mühürlenmiş boş oy pusulaları ve basılı oy pusulalarından başkaca bir pusula seçim için kullanılamaz. Matbaada basılmış veya yazı makinesi ile yazılmış ya da çoğaltılmış oy pusulaları basılı oy pusulası sayılır.

BİLANÇONUN TASDİKİ VE İBRA:

Madde 36- Bilançonun onaylanmasına ilişkin genel kurul kararı, kararda aksine açıklık bulunmadığı takdirde, yönetim kurulu üyelerinin ve denetçilerin ibrası sonucunu doğurur. Bununla birlikte, bilançoda bazı hususlar hiç veya gereği gibi belirtilmemişse veya bilanço kooperatifin gerçek durumunun görülmesine engel olacak bazı hususları içeriyorsa ve bu hususta bilinçli hareket edilmişse onama ibra etkisini doğurmaz.

Denetim raporunun okunmasından önce bilanço ile hesapların kabulü hakkında verilen kararlar geçerli değildir.

İbra edilmeyen yönetim ve denetim kurulu üyeleri, bu organlara aynı genel kurulda tekrar seçilemezler.

İbra edilmeyen yönetim kurulu için kanunun öngördüğü itiraz yolu açıktır.

İBRANIN ETKİSİ:

Madde 37- İbra kararı Genel Kurul kararıyla kaldırılamaz. Bu konuda 1163 sayılı Kooperatifler Kanunu'nun 53'üncü maddesi hükmü saklıdır.

Genel Kurul'un, sorumluluktan ibraya ilişkin kararı; ibranın kapsadığı açıklanan maddi olaylara ilişkin olarak, kooperatifin, ibraya olumlu oy veren ve ibra kararını bilerek ortaklığı devralan ortakların dava hakkını kaldırır. Diğer ortakların dava hakları da ibra tarihinden itibaren altı ay geçmesiyle düşer.

KOOPERATİFİN UĞRADIĞI ZARARIN TAZMİNİ:

Madde 38- Kooperatifin uğradığı zararın tazminini, kooperatif ve her bir ortak isteyebilir.

Ortaklar; tazminatın ancak kooperatife ödenmesini isteyebilirler.

Genel Kurul'da kooperatifin uğradığı zararın tazmini için, Yönetim Kurulu aleyhine tazminat davası açılması yönünde karar alınmışsa, bu dava kooperatif denetçileri tarafından da Genel Kurul karar tarihinden itibaren bir ay içinde açılır. Bu sürenin geçirilmesi ile dava hakkı düşmez.

Davanın reddi halinde, yönetim kurulu üyeleri tazminat talebinde bulunamazlar.

KARARLARIN ETKİSİ:

Madde 39- Kanun ve ana sözleşmeye uygun surette toplanmış genel kurulda alınan kararlar; toplantıda bulunmayanlar veya aleyhte oy kullananlar hakkında da geçerli ve bağlayıcıdır.

Kararlara itiraz yolu açıktır.

KARARLARI İPTALİ:

Madde 40- Aşağıda yazılı kimseler kanuna, ana sözleşme hükümlerine ve iyi niyet esaslarına aykırı olduğu iddiası ile genel kurul kararları aleyhine, toplantıyı izleyen günden başlamak üzere bir ay içinde kooperatif merkezinin bulunduğu yerdeki mahkemeye başvurabilirler.

1) Toplantıda hazır bulunup da kararlara muhalif kalarak keyfiyeti tutanağa geçirten veya oyunu kullanmasına haksız olarak müsaade edilmeyen veya toplantıya çağrının usulü dairesinde yapılmadığını veyahut gündemin gereği gibi ilan veya tebliğ edilmediğini yahut da genel kurul toplantısına katılmaya yetkili olmayan kimselerin karara katılmış bulduklarını iddia eden pay sahipleri,

2) Yönetim Kurulu,

3) Kararların yerine getirilmesi, Yönetim Kurulu üyeleri ile denetçilerin şahsi sorumluluklarını mucip olduğu takdirde bunların her biri.

Bozma davasının açıldığı ve duruşmanın yapılacağı gün; yönetim kurulu tarafından usulen ilan olunur.

Bir kararın bozulması, bütün ortaklar için hüküm ifade eder. Bozma kararının kesinleşmesi halinde bu husustaki ilam tescil ve ilan ettirilir.

GENEL KURUL TUTANAĞI:

Madde 41- Genel kurul toplantılarının geçerli olması için, ortaklar ve temsilcilerin sayısı, genel kurulda sorulan soruları, verilen cevapları, alınan kararları, her karar için kullanılan olumlu ve olumsuz oyların sayılarını içeren bir tutanak düzenlenir.

Genel Kurul tutanağı, Genel Kurul Başkanlığı ve Bakanlık Temsilcisi tarafından imzalanır; aksi halde geçersizdir.

GENEL KURUL KARARLARININ TESCİL VE İLANI:

Madde 42- Yönetim Kurulu, genel kurul toplantı tutanağının noterce onaylanmış bir suretini derhal Ticaret Sicili Müdürlüğü'ne vermek ve bu tutanakta yer alan tescil ve ilana tabi hususları tescil ve ilan ettirmekle yükümlüdür.

Ayrıca toplantıda alınan kararlar, istenildiği takdirde Yönetim Kurulu'nun "oy birliği" ile aldığı/alacağı kararlar web sayfasında yayınlanır.

BAKANLIĞA GÖNDERİLECEK BELGELER:

Madde 43- Toplantı gününden itibaren en geç bir ay içinde, yönetim ve denetim kurulları raporları ile bilanço ve gelir-gider cetvelleri genel kurul toplantı tutanağı ile ortaklar cetvelinin ve istenebilecek diğer belgelerin onaylı birer örneği, kooperatifin ticaret siciline tescil edildiği yerdeki Valiliğe (Bakanlık Taşra Teşkilatı'na) gönderilir.

YÖNETİM KURULU:

SEÇİMİ VE SÜRESİ:

Madde 44- Yönetim Kurulu, Genel Kurul'ca en az bir, en çok dört yıl için seçilir ve en az üç üyeden oluşur. Genel Kurul'ca böyle bir süre tespiti yapılmaması halinde bir yıl için seçilmiş sayılır.

Yönetim Kurulu, en fazla üç dönem için seçilir.

Yönetim Kurulu'na seçilen üye sayısı kadar da yedek üye seçilir.

Yönetim Kurulu'nun asil ve yedek üyeleri genel kurulda en çok oy alanlar arasından sıra ile belirlenir. Oylarda eşitlik halinde kuraya başvurulur.

Süresi sona eren üyeler yeniden seçilebilir. Genel Kurul lüzum görürse yönetim kurulu üyelerini her zaman değiştirebilir. Kooperatifler Kanunu'nun 46'ncı maddesinin 3'üncü fıkrası gereği genel kurul gündemine madde ilave etmek suretiyle yapılan seçim sonucu değiştirilen yönetim kurulu üyelerinin yerine seçilenler, öncekilerin görev sürelerini tamamlar.

SEÇİLME ŞARTLARI VE BAĞDAŞMAYAN GÖREVLER:

Madde 45- Yönetim kurulu üyelerinde aşağıdaki şartlar aranır.

- 1) Türk vatandaşı olmak,
- 2) Kooperatif ortağı olmak ve medeni hakları kullanma ehliyetine sahip bulunmak,
- 3) Aynı türde başka bir kooperatifin yönetim kurulu üyesi olmamak,
- 4) Devletin güvenliğine karşı suçlar, Anayasal düzene ve bu düzenin işleyişine karşı suçlar, zimmet, irtikâp, rüşvet, hırsızlık, dolandırıcılık, sahtecilik, güveni kötüye kullanma, hileli iflas, ihaleye fesat karıştırma, edimin ifasına fesat karıştırma, suçtan kaynaklanan malvarlığı değerlerini aklama veya kaçakçılık suçlarından ya da 1163 sayılı Kooperatifler Kanunu hükümlerine göre mahkûm olmamak,
- 5) Aynı zamanda kooperatifte denetçi olmamak,
- 6) Aynı zamanda diğer yönetim kurulu üyelerinden birinin eşi olmamak ve birbirleri ile ikinci derece dahil kan ve kayın hısımlığı bulunmamak.

Haklarında yukarıdaki suçlarla ilgili olarak kamu davası açılmış olanların görevleri ilk genel kurul toplantısına kadar devam etmekle beraber, yönetim kurulunca bu durumdaki üyelerin genel kurulca azli veya göreve devamı hakkında karar alınmak üzere yapılacak ilk genel kurul gündemine madde konulur.

Yönetim kurulu üyeleri, kooperatifin ve kooperatifin bağlı olduğu üst kuruluşların hissedarı oldukları şirketlerde, katıldıkları vakıflarda ve diğer teşekküllerde yönetim kurulu üyesi veya denetçi olamazlar, personel olarak veya başka bir şekilde ücretli görev alamazlar.

Beşinci fıkrada belirtilen diğer görevleri bulunmasına rağmen yönetim kurulu üyesi olarak seçilenler, seçildikleri tarih itibarıyla diğer görevlerinden ayrılmak zorundadırlar. Bu

görevlerinden ayrılmayanların yönetim kurulu üyeliğine seçilmelerine ilişkin işlemler hükümsüzdür. Seçildikten sonra beşinci fıkradaki diğer görevleri edinen yönetim kurulu üyelerinin sonradan edindikleri görevlere ilişkin seçilme veya görevlendirme işlemleri ile sözleşmeler de hükümsüzdür. Yönetim Kurulu üyeliğine seçilme işlemleri bu şekilde hükümsüz olanların yerlerine yedekleri çağrılır.

Yönetim kurulu üyelerinin fiilen bu görevleri yürüttükleri dönemde; bunların eş ve ikinci derece dahil kan ve kayın hısımları, kooperatif ve kooperatifin bağlı bulunduğu üst kuruluşlar ile bunların % 50'den fazla hissedarı oldukları şirketlerde, katıldıkları vakıflarda ve diğer teşekküllerde yönetim kurulu üyesi veya denetçi olamazlar, personel olarak veya başka bir şekilde ücretli olarak işe alınamazlar.

Bu madde hükümlerine aykırı uygulamalar denetçiler tarafından araştırılır.

GÖREV VE YETKİLERİ:

Madde 46- Yönetim kurulu, kanun ve ana sözleşme hükümleri içinde kooperatifin faaliyetini yöneten ve onu temsil eden icra organıdır.

Yönetim kurulunun başlıca görev ve yetkileri şunlardır:

- 1) 6'ncı maddede sayılı işlerin organize edilmesi ve yürütülmesini sağlamak,
- 2) Yıllık bilanço ile gelir-gider hesabı ve bütçenin hazırlanmasını sağlamak,
- 3) Genel kurul toplantısı akabinde, genel kurulda alınan kararlar hakkında ortakları bilgilendirmek ve talep eden ortaklara genel kurul toplantı tutanağının bir örneğini vermek,
- 4) Ortaklar ile ortak olmak için başvuranların ana sözleşmede belirtilen ortaklık şartlarını taşıyıp taşımadıklarını araştırmak,
- 5) Genel kuruldan karar almak kaydıyla, kooperatifin amaçlarının gerçekleşmesinde kullanılmak üzere ilgili kuruluşlardan borç para almak,
- 6) Kredi alma işlerinde, kooperatife kredi açacak müesseselere olan taahhüt ve vecibelerden ortakları haberdar etmek,
- 7) Genel kuruldan karar almak kaydıyla, kamu kaynaklı kredi kullanımı için kooperatif gayrimenkullerini ipotek ettirmek,
- 8) Ulusal ve uluslararası kurum ve kuruluşlardan bağış almak için girişimlerde bulunmak ve bağış kabul etmek.
- 9) Kooperatife yapılan bağışları kooperatif amacına uygun işlerde kullanmak,
- 10) Bakanlıkça istenecek her türlü evrak ve vesaiyi ibraz etmek, bilgi vermek ve denetim için gönderilen yetkililere gerekli kolaylığı göstermek,
- 11) Kooperatifi resmi dairelerde, mahkemelerde ve üçüncü şahıslara karşı temsil etmek,
- 12) İbra etmek, dava açmak, sulh olmak veya davadan vazgeçmek,
- 13) Genel kuruldan karar almak şartı ile kooperatifin taşınır ve taşınmaz mallarını satmak, rehine koymak,
- 14) Doğacak sorumluluk yönetim kuruluna ait olmak üzere kendi ortakları arasından veya hariçten bir veya birkaç kişiyi kooperatifi ilzam edecek tasarruflarda bulunmaya veya muayyen işlerde kooperatifi temsil etmeye yetkili kılmak,
- 15) Kanun ve ana sözleşme ile yönetim kuruluna verilen diğer görevleri yerine getirmek.

GÖREV BÖLÜMÜ VE TOPLANTILAR:

Madde 47- Yönetim kurulu üyeleri; seçimi takiben yapacakları ilk toplantıda aralarından bir başkan, bir başkan vekili, gereğine göre de birer kâtip ve muhasip üye seçerek görev bölümü yaparlar. Başkan ve başkan vekilinin veya bunlardan birinin, genel kurul tarafından seçilmesi de mümkündür.

Yönetim Kurulu, başkanın bulunmadığı zamanlarda başkan vekilinin, onun da bulunmadığı zamanlarda zorunlu aylık toplantının yapılmasıyla sınırlı olmak üzere görev bölümü toplantısında belirlenen diğer yönetim kurulu üyelerinden birinin çağrısı ile toplanır. Yönetim kurulu en az ayda bir defa ve üye tam sayısının üçte iki çoğunluğu ile toplanır. Kararlar toplantıda bulunanların çoğunluğu ile alınır. Oyların eşitliği halinde keyfiyet gelecek toplantıya bırakılır. Onda da eşitlik halinde söz konusu teklif reddedilmiş sayılır.

Kararların geçerli olabilmesi için toplantıya çağrının ispat edilebilecek bir yöntemle yapılması zorunludur.

Toplantılarda bulunmayan üyeleri temsilen oy kullanılamaz ve toplantılara vekil tayin edemez, vekil aracılığı ile de toplantılara katılamaz.

Özürsüz olarak üst üste üç toplantıda hazır bulunmayan üye çekilmiş sayılır.

Toplantılar kooperatif merkezinde yapılır. Ancak, üyelerin çoğunluğunun onayı ile başka herhangi bir yerde de yapılabilir.

Alınan kararlar tarih ve numara sırasıyla yönetim kurulu karar defterine işlenir. Tüm üyelerin isimleri kararın baş tarafına yazılır ve alt tarafı toplantıya katılanlarca isim yazılarak imzalanır.

Verilen karara karşı olanlarla çekimser kalan üyeler, karşı olma veya çekimser kalma sebeplerini kararın altına yazarak imzalarlar.

MÜZAKEREYE KATILMA YASAĞI:

Madde 48- Yönetim kurulu üyesi, kendisinin kooperatif dışı kişisel menfaatiyle veya alt ve üst soyundan birinin ya da eşinin yahut üçüncü derece dâhil üçüncü dereceye kadar kan ve kayın hısımlarından birinin, kişisel ve kooperatif dışı menfaatiyle kooperatifin menfaatinin çatıştığı konulara ilişkin müzakerelere katılamaz. Bu yasak, yönetim kurulu üyesinin müzakereye katılmamasının dürüstlük kuralının gereği olan durumlarda da uygulanır. Tereddüt uyandıran hâllerde, kararı yönetim kurulu verir. Bu oylamaya da ilgili üye katılamaz. Menfaat uyuşmazlığı yönetim kurulu tarafından bilinmiyor olsa bile, ilgili üye bunu açıklamak ve yasağa uymak zorundadır.

Bu hükümlere aykırı hareket eden yönetim kurulu üyesi ve menfaat çatışması nesnel olarak varken ve biliniyorken ilgili üyenin toplantıya katılmasına itiraz etmeyen üyeler ve söz konusu üyenin toplantıya katılması yönünde karar alan yönetim kurulu üyeleri bu sebeple kooperatifin uğradığı zararı tazminle yükümlüdürler.

Müzakereye, yasak nedeniyle katılmamanın sebebi ve ilgili işlemler yönetim kurulu kararına yazılır.

KOOPERATİFİN TEMSİL VE İLZAMI:

Madde 49- Kooperatif adına düzenlenecek evrakın geçerli olması veya kooperatifin ilzamu için, kooperatif unvanı altında temsile yetkili olanlardan ikisinin imzası gereklidir.

Yönetim kurulu, kooperatifi temsil ve kooperatif adına imza atmaya yetkili şahısları kararla tespit eder ve bu kararın noterlikçe onaylanmış bir sureti, imzalarla birlikte tescil edilmek üzere Ticaret Sicili Müdürlüğüne verilir.

Gerektiğinde, yukarıdaki fıkra hükmüne göre hareket edilerek imza yetkisine sahip kimseler değiştirilebilir.

ÜYELİĞİN BOŞALMASI:

Madde 50- Yönetim Kurulu üyeleri, istifa etmek suretiyle her zaman çekilebilirler. Herhangi bir sebeple yönetim kurulu üyeliğinin boşalması halinde, yönetim kurulunca

aldıkları oy sırasına göre yedek üyeler çağrılır. Eşit oy alanlar arasında kur'a çekilir veya tercih kuralları uygulanır. Tercih kuralı ile ilgili düzenlemeler, "Çalışma Yönetmeli"ğinde belirlenir.

Yönetim Kurulu toplantı yeter sayısını kaybederse, boşalan yönetim kurulu üyeliklerine denetim kurulu tarafından geciktirilmeksizin yeteri kadar yedek üye çağrılır.

Yedek üyelerle de yönetim kurulunun tamamlanamaması halinde, eğer Yönetim Kurulu toplantı yeter sayısını kaybetmemişse, kanuni şartları haiz birini geçici olarak yönetim kurulu üyeliğine seçip ilk genel kurulun onayına sunar. Onaylanması halinde selefinin süresini tamamlar. Yönetim Kurulu toplantı yeter sayısının altına düşmüşse, denetim kurulu tarafından seçimler yapılmak üzere derhal genel kurul toplantıya çağrılır.

SORUMLULUK VE YASAK İŞLEMLER:

Madde 51- Yönetim Kurulu, kooperatif işlerinin yönetimi için gereken titizliği gösterir ve kooperatifin başarısı ve gelişmesi yolunda bütün gayretini gösterir.

Üyeler, Yönetim Kurulu'ndaki faaliyetleri sırasında öğrendikleri ticaret veya işletme sırlarını saklamakla yükümlüdürler.

Yönetim Kurulu, gerekli defter ve belgeler ile genel kurul evraklarının ve ortak listelerinin düzenli ve özenle hazırlanıp, tutulup, saklanmasından ve gelir-gider hesabı ile yıllık bilançonun kanuni hükümlere uygun olarak hazırlanıp incelenmek üzere denetçilere verilmesinden sorumludur.

Yönetim kurulu üyeleri ve kooperatif memurları ortaklık işlemleri dışında kendisi veya başkası adına, bizzat veya dolaylı olarak kooperatifle kooperatif konusuna giren bir ticari faaliyette bulunmaz, işlem yapamaz.

Yönetim Kurulu üyelerinin kooperatif ortağı olmayan alt ve üst soyu, eşi yahut 3'üncü derece dahil, 3'üncü dereceye kadar kan ve kayın hısımlarından herhangi biri kooperatife nakit borçlanamaz. Bu kişiler için kooperatif kefalet, garanti ve teminat veremez, sorumluluk yüklenemez, bunların borçlarını devralamaz. Aksi halde, kooperatif alacaklıları bu kişileri, kooperatifin yükümlendirildiği tutarda kooperatif borçları için doğrudan takip edebilir.

Yönetim kurulu üyeleri kanundan veya ana sözleşmeden doğan bir görevi veya yetkiyi devrettiğinde, devralan kişilerin seçiminde makul derecede özen göstermediklerinin ispat edilmesi hâlinde, bu kişilerin fiil ve kararlarından sorumludurlar.

Yönetim kurulunca kooperatifi tanıtma ve ortak kaydetmek amacıyla yapılacak ilan, reklam ve açıklamalar, eksik ve gerçeğe aykırı olamayacağı gibi, yanıltıcı bilgi ve unsurlar taşıyamaz.

Yönetim kurulu üyeleri ve temsile yetkili şahıslar, genel kurulun devredemeyeceği yetkilerini kullanamaz.

Yönetim kurulu üyeleri, kendi kusurlarından ileri gelen zararlardan müteselsilen sorumlu olup, kooperatife tazmin etmekle yükümlüdürler.

Kusurlu olmadığını ispat eden üyeler ile karara muhalif kalıp durumu hemen denetim kuruluna yazılı olarak bildiren veya özrü nedeniyle toplantıda hazır bulunmayan üyeler sorumluluktan kurtulurlar.

Görevi sona eren üyenin iş gördüğü zamana ait sorumluluğu ayrılış tarihinden itibaren beş yıl devam eder.

YÖNETİM KURULU ÜYELERİNİN ÜCRETLERİ:

Madde 52- Yönetim Kurulu başkan ve üyeleri ile murahhas üyelere (Yönetim Kurulu'nun bütün yetkilerini ya da bir bölümünü bu kurul kararı ile üzerine almış, karar yetkisi olan üyeler) bu sıfatla yapacakları hizmet için aylık ücret veya katılacakları her toplantı için bir huzur hakkı ve yapacakları görev seyahatleri için yolluk ödenir. Ödemenin miktar ve şekli Genel Kurul'ca kararlaştırılır.

Yönetim Kurulu üyelerine, Genel Kurul'ca kararlaştırılan yukarıdaki nev'i ve miktarların dışında hiç bir ödeme yapılamaz.

MURAHHAS ÜYE:

Madde 53- Yönetim kurulu kararı ile üyelerden bir veya bir kaç kooperatifi temsil yetkisini haiz murahhas üye seçilebilir. Bu konuda 49'uncu madde hükümleri saklıdır.

Murahhas üyelerin seçilmesi ve değiştirilmesi ticaret siciline tescil ettirilir.

MÜDÜR VE DİĞER PERSONEL:

Madde 54- Yönetim Kurulu, kooperatifin mali ve idari işlerini yürütmek üzere kendi aralarından veya hariçten bir müdür ile kooperatif işlerinin gerekli kıldığı diğer personeli istihdam edebilir. Bunlar kendi kusurlarından ileri gelen zararlardan sorumludur.

İstihdam edilecek personelin nitelik ve görevleri yönetim kurulu kararı ile belirlenir.

Personele verilecek ücret bütçede belirtilmek şartıyla yönetim kurulunca belirlenir. Ancak müdürün yönetim kurulu üyeleri arasından atanması halinde ücreti genel kurul tarafından belirlenir.

DENETİM KURULU'NUN SEÇİMİ VE SÜRESİ:

Madde 55- Genel kurulca, en az bir yıl için ortaklar arasından veya dışarıdan en az iki veya daha fazla denetim kurulu üyesi ile bir o kadar da yedeği seçilir. Genel kurulca süre tespiti yapılmaması halinde bir yıl için seçilmiş sayılır. Süreleri biten üyeler tekrar seçilebilir. Bu ana sözleşmenin 44'üncü maddesinin 3 ve 4'üncü fıkraları hükümleri denetim kuruluna üye seçiminde de uygulanır.

SEÇİLME ŞARTLARI VE BAĞDAŞMAYAN GÖREVLER:

Madde 56- Denetim kurulu üyelerinde aşağıdaki şartlar aranır:

1) Türk vatandaşı olmak ve medeni hakları kullanma ehliyetine sahip bulunmak,
2) Devletin güvenliğine karşı suçlar, Anayasal düzene ve bu düzenin işleyişine karşı suçlar, zimmet, irtikâp, rüşvet, hırsızlık, dolandırıcılık, sahtecilik, güveni kötüye kullanma, hileli iflas, ihaleye fesat karıştırma, edimin ifasına fesat karıştırma, suçtan kaynaklanan malvarlığı değerlerini aklama veya kaçakçılık suçlarından ya da 1163 sayılı Kooperatifler Kanunu hükümlerine göre mahkûm olmamak,

3) Aynı zamanda kooperatifte yönetim kurulu üyesi, bu üyelerden birinin eşi, kooperatif personeli veya yönetim kurulu üyeleriyle üçüncü derece dahil kan ve sıhri hısımlık olmamak, yönetim kurulu üyeleriyle aralarında iş ortaklığı bulunmamak,

4) Aynı zamanda diğer denetim kurulu üyelerinden birinin eşi olmamak ve birbirleri ile ikinci derece dahil kan ve kayın hısımlığı bulunmamak.

Denetim kurulu üyeleri, kooperatifin ve kooperatifin bağlı olduğu üst kuruluşların hissedarı oldukları şirketlerde, katıldıkları vakıflarda ve diğer teşekküllerde yönetim kurulu üyesi veya denetçi olamazlar, personel olarak yahut başka bir şekilde ücretli olarak görev alamazlar.

İkinci fıkrada belirtilen diğer görevleri bulunmasına rağmen denetim kurulu üyesi olarak seçilenler, seçtikleri tarih itibariyle diğer görevlerinden ayrılmak zorundadırlar. Bu görevlerinden ayrılmayanların denetim kurulu üyeliğine seçilmelerine ilişkin işlemler hükümsüzdür. Seçildikten sonra ikinci fıkradaki diğer görevleri edinen denetim kurulu üyelerinin sonradan edindikleri görevlere ilişkin seçilme veya görevlendirme işlemleri ile sözleşmeler de hükümsüzdür. Denetim Kurulu üyeliğine seçilme işlemleri bu şekilde hükümsüz olanların yerlerine yedekleri çağrılır.

Denetim Kurulu üyelerinin fiilen bu görevleri yürüttükleri dönemde; bunların eş ve ikinci derece dahil kan ve kayın hısımları, kooperatif ve kooperatifin bağlı bulunduğu üst kuruluşlar ile bunların % 50'den fazla hissedarı oldukları şirketlerde, katıldıkları vakıflarda ve diğer teşekküllerde yönetim kurulu üyesi veya denetçi olamazlar, personel olarak veya başka bir şekilde ücretli olarak işe alınamazlar.

Bu madde hükümlerine aykırı uygulamalar denetçiler tarafından araştırılır.

GÖREVİ VE YETKİLERİ:

Madde 57- Denetim kurulunun başlıca görev ve yetkileri şunlardır:

- 1) Yıllık bilanço ve sonuç hesaplarını inceleyerek bu husustaki görüşlerini birlikte veya tek başına genel kurula bir raporla bildirmek,
- 2) Kooperatif işlemlerinden bilgi edinmek ve gerekli kayıtların düzenli olarak tutulmasını sağlamak amacıyla en az üç ayda bir defa kooperatifin defterlerini incelemek,
- 3) En az üç ayda bir defa kooperatifin nakit mevcudu ile menkul değerlerini kontrol etmek,
- 4) Bütçe, bilanço ve gelir-gider cetvelini denetlemek,
- 5) Yönetim kurulunun ihmali halinde genel kurulu olağan veya olağanüstü toplantıya davet etmek,
- 6) Yönetim Kurulu üyelerinin kanun ve ana sözleşme hükümleri ile iyi niyet esaslarına uygun davranmalarına nezaret etmek,
- 7) Yönetim Kurulu üyelerinin gerekli şartları taşıyıp taşımadıklarını araştırmak, toplantı yeter sayısının kaybedilmesi halinde boşalan bu üyeliklere geciktirilmeksizin yeteri kadar yedek üye çağırarak,
- 8) Kooperatif ortaklarının, yönetim kurulu üyeleri ve kooperatif personeli hakkındaki şikâyetlerini incelemek ve inceleme sonucu yıllık raporunda açıklamak,
- 9) Uygun gördükleri teklifleri yönetim kurulu ve genel kurul toplantıları gündemine koydurmak.

Denetim kurulu üyeleri, görevleri çerçevesinde işlerin yürütülmesinde gördükleri noksanlıkları, kanun ve ana sözleşmeye aykırı hareketleri bundan sorumlu olanların bağlı buldukları organa ve gerekli hallerde aynı zamanda genel kurula haber vermekle yükümlüdürler.

Denetim kurulu üyeleri, kooperatifi genel kurul toplantısına çağırma yetkisi hariç olmak üzere kendilerine kanun ve ana sözleşme ile verilen görev ve yetkileri, gerektiğinde tek başlarına da kullanabilirler.

Denetim kurulu üyeleri, yönetim kurulu ve genel kurul toplantılarına katılırlar. Ancak, yönetim kurulu toplantılarında oy kullanamazlar.

DENETÇİ RAPORUNUN DEĞİŞTİRİLMESİ:

Madde 58- Kooperatifin finansal tabloları ile yönetim kurulunun yıllık faaliyet raporu, denetim raporunun sunulmasından sonra değiştirilmişse ve değişiklik denetim raporlarını etkileyebilecek nitelikteyse, finansal tablolar ile yönetim kurulunun yıllık faaliyet raporu yeniden denetlenir. Yeniden denetleme ve bunun sonucu, raporda özel olarak açıklanır. Denetçi görüşünde de yeniden denetimi yansıtan uygun eklere yer verilir.

SORUMLULUK:

Madde 59- Kooperatifin yıl sonu ve konsolide finansal tablolarını, raporlarını, hesaplarını denetleyen denetçiler; kanuni görevlerinin yerine getirilmesinde kusurlu hareket

ettikleri takdirde, hem kooperatife hem de ortaklar ile kooperatif alacaklılarına karşı verdikleri zarar dolayısıyla sorumludur.

Denetim kurulu üyeleri, kanun ve ana sözleşme ile kendilerine yükletilen diğer görevleri hiç veya gereği gibi yapmamalarından doğan zararlardan dolayı da kusursuz olduklarını ispat etmedikçe müteselsilen sorumludurlar.

Denetim kurulu üyeleri, görevleri sırasında öğrendikleri ve açıklamasında kooperatif veya ortaklar için zarar umulan hususları, kooperatif ortaklarına ve üçüncü şahıslara açıklayamazlar.

DENETİM KURULU ÜYELİĞİNİN BOŞALMASI:

Madde 60- Denetim kurulu üyeleri istifa etmek suretiyle her zaman görevlerinden çekilebilirler.

Denetim kurulu üyeleri, görevleri sona erene, çekilene veya istifa edene kadar, verdikleri kararlardan sorumludurlar.

Kanun ve ana sözleşmede belirtilen seçilme şartlarını taşımadıkları veya sonradan kaybettikleri anlaşılmanın üyelikleri kendiliğinden sona erer. Üyeliğin herhangi bir nedenle boşalması halinde yerlerine en çok oy alan yedekleri geçer.

Yedeklerle beraber üye sayısının Genel Kurul'ca belirlenen sayının altına düşmesi halinde, mevcut üye veya üyeler ilk Genel Kurul'a kadar görev yapmak üzere yerine birisini seçerler. Yedekler de dahil toptan boşalma olursa, yönetim kurulunca, denetçilerin seçilmesi amacıyla genel kurul derhal toplantıya çağırılır.

DENETİM KURULU ÜYELERİNİN ÜCRETLERİ:

Madde 61- Denetim kurulu üyelerine verilecek ücretin miktarı ile ödeme şekli, genel kurul tarafından tespit olunur.

BEŞİNCİ BÖLÜM KOOPERATİFİN HESAPLARI VE DEFTERLERİ

HESAPLAR HESAP DÖNEMİ, BİLANÇO VE NETİCE HESAPLARI:

Madde 62- Kooperatifin hesap dönemi takvim yılıdır. İlk faaliyete geçildiği yıldaki hesap dönemi kooperatifin kurulduğu tarihten başlar ve aynı yılın 31 Aralık tarihinde sona erer.

Yönetim Kurulu, her yıl 31 Aralık tarihi itibarıyla envanter yapar, bilanço ve gelir-gider hesaplarını hazırlayıp genel kurul toplantısından en az bir ay önce denetim kurulu üyelerine verir. Denetim kurulu üyeleri bunları en çok 10 gün içinde inceleyerek ortaklaşa düzenleyecekleri raporla birlikte yönetim kuruluna iade ederler. Bilanço ve netice hesapları genel kurul toplantısından en az 15 gün önce kooperatif merkezinde ortakların incelemesine sunulur ve isteyenlere birer örneği verilir.

MUHASEBE USULÜ:

Madde 63- Kooperatifin hesapları, genel kabul görmüş muhasebe prensip ve usullerine uygun olarak tutulur ve mali durum tabloları buna uygun şekilde hazırlanır.

GELİR-GİDER FARKI DAĞITIMI:

Madde 64- Gelir-gider farkı Genel Kurul'ca onaylanan yıllık bilançoya göre tespit edilir.

Kooperatifin gelirleri, katıldığı ortaklıklara vereceği genel hizmetlerin bedeli olan ve ortaklık sözleşmesinde belirlenen payların karşılığıdır.

Müspet gelir- gider farkının %10'u yedek akçe olarak ayrıldıktan sonra, genel kurul, geri kalan miktarın, ortaklarla muamelelerden doğan kısmının ilgili ortaklara muameleleri oranında risturn olarak; ortak dışı işlemlerden doğan kısmının ise ortakların sermaye payları ile orantılı olarak dağıtılmasına karar verebileceği gibi yedek akçe, özel fon, ortaklar ve personel için yardım fonu arasında da bölüştürebilir.

Gelir-gider farkı menfi olduğu takdirde; ortaya çıkan açık yedek akçelerden, bunların yetmemesi halinde 65'inci maddeye göre oluşturulan kefalet fonu veya ortak sermaye paylarından karşılanır.

Menfi neticeler ortadan kaldırılmadıkça gelir-gider farkı dağıtımı yapılamaz.

Yedek akçeler ortaklara dağıtılamaz. Sermaye üzerinden kazanç dağıtılamaz.

Yönetim ve denetim kurulu üyelerine kazanç üzerinden pay verilemez.

ÖZEL FON İLE ORTAKLAR VE PERSONAL İÇİN YARDIM FONU:

Madde 65- Kooperatifin ortaklarla muamele ve ortak dışı işlemlerden elde etmiş olduğu olumlu fark 64'üncü maddenin 2'nci fıkrası çerçevesinde dağıtılmamasına karar verilmişse bunlar kooperatifin gelişmesine yarayacak işlerde kullanılmak üzere özel bir fon ile ortaklar ve personel için yardım fonu hesaplarında toplanır.

YEDEK AKÇE VE FONLARLA HESAPLARIN DEĞERLENDİRİLMESİ:

Madde 66- Yedek akçelerin ve özel fonların değerlendirilmesine ilişkin şekil ve şartlar genel kurulca kararlaştırılır.

DEVİR TESLİM TUTANAĞI:

Madde 67- Yönetim Kurulu üyeleri ve memurları, görev devir ve teslimleri sırasında sorumlulukları altındaki para, mal, defter, belge ve diğer kooperatif varlıklarını bir tutanakla yeni görevlilere teslim etmekle yükümlüdürler.

AVANSLAR VE ÖDEMELER:

Madde 68- Kooperatifin amacı ve işlerin yapılması dışında avans verilemez ve ödeme yapılamaz. Her türlü ödemelerin geçerli belgelere dayandırılması şarttır.

Verilecek avansın sebebi, miktarı, süresi, geri alınma şartları, kapatılması şekli ile kasada günlük olarak bulundurulacak azami para miktarı ve kooperatif parasının amaçlara uygun şekilde değerlendirilmesi usulü yönetim kurulu tarafından belirlenir.

KOOPERATİFİN ACZİ HALİNDE YAPILACAK İŞLER:

Madde 69- Kooperatifin aczi halinde bulunduğunu kabul ettirecek ciddi sebepler oluşursa, Yönetim Kurulu piyasada cari fiyatlar esas olmak üzere, derhal bir ara bilançosu düzenler. Son yılın bilançosu veya daha sonra yapılan bir tasfiye bilançosu veyahut yukarıda sözü geçen "ara bilançosu", kooperatif mevcudunun borçlarını artık karşılamayacağını gösteriyorsa, Yönetim Kurulu, Ticaret Bakanlığı'na durumu bildirir ve Genel Kurulu derhal olağanüstü toplantıya çağırır.

Son yılın bilançosunda kooperatif varlığının yarısı karşılıksız kalırsa yönetim kurulu derhal genel kurulu toplantıya çağırarak durumu ortaklara arz eder. Aynı zamanda ilgili mahkeme ile Ticaret Bakanlığı'na bilgi verir. Ancak, bilançoda tespit edilen açık, üç ay içinde ortakların ek ödemeleri ile kapanmadığı takdirde yine Bakanlık haberdar edilir.

Mali durumun düzeltilmesinin mümkün görülmesi halinde yönetim kurulunun veya alacaklılardan birinin isteği üzerine mahkeme iflasın açılmasını erteleyebilir. Bu takdirde, mahkeme; mevcutlar defterinin tutulması, yönetim memuru (yediemin) atanması gibi kooperatif varlığının korunmasına ve devamına yarayan tedbirleri alır.

DEFTERLER

TUTULACAK DEFTERLER:

Madde 70- Kooperatifte aşağıdaki defterlerin tutulması zorunludur:

- 1)Yevmiye Defteri,
- 2)Defteri Kebir,
- 3)Envanter Defteri,
- 4)Ortaklar (Pay) Defteri,
- 5)Yönetim Kurulu Karar Defteri,
- 6)Genel Kurul Karar ve Müzakere Defteri.

Kooperatifte bu defterlerden başka 6102 sayılı Türk Ticaret Kanunu'nun 64/5'inci maddesi gereği işin mahiyeti ve öneminin gerektirdiği diğer defterler de tutulur.

YEVMIYE DEFTERİ

Madde 71- Yevmiye defteri, kayda geçirilmesi gereken işlemlerin ilgili belge veya ispata dayanan evraktan çıkarılarak tarih sırasıyla ve "madde" halinde düzenli olarak yazıldığı defterdir.

Yevmiye maddelerinin en az aşağıdaki bilgileri içermesi şarttır:

- 1)Madde sıra numarası,
- 2)Tarih,
- 3)Borçlu hesap,
- 4)Alacaklı hesap,
- 5)Tutar,
- 6)Her kaydın dayandığı belgelerin türü ile varsa tarihleri ve sayıları.

Yevmiye defteri ciltli ve sayfaları müteselsil sıra numaralı olur; vergi kanunlarına uygun olmak şartıyla müteharrik (hareketli) yapraklı defterler de kullanılabilir.

DEFTERİ KEBİR:

Madde 72- Defteri kebir, yevmiye defterine geçirilmiş olan işlemleri buradan alarak sistemli bir şekilde ilgili olduğu hesaplara dağıtan ve tasnifli olarak bu hesaplarda toplayan defterdir.

Defteri kebirdeki kayıtların en az aşağıdaki bilgileri içermesi şarttır:

- 1)Tarih,
- 2)Yevmiye defteri madde sıra numarası,
- 3)Tutar,
- 4)Toplu hesaplarda yardımcı nihai hesapların isimleri.

71'inci maddenin üçüncü fıkrası hükmü defteri kebir hakkında da uygulanır.

ENVANTER DEFTERİ:

Madde 73- Envanter defteri, kooperatifin açılışında ve açılıştan sonra her hesap döneminin sonunda taşınmazların, alacakların, borçların, nakit para tutarının ve varlıklar ile borçların değerlerinin teker teker kaydedildiği ciltli ve sayfaları müteselsil sıra numaralı defterdir.

Hesap dönemi on iki ayı geçemez. Vergi Usul Kanununun ilgili hükümleri saklı kalmak kaydıyla envanter, düzenli bir işletme faaliyetinin akışına uygun düşen süre içinde ve

her halükarda hesap döneminin sonundan itibaren üç ay içinde çıkarılır ve deftere kaydedilir. 71'inci maddenin üçüncü fıkrası hükmü envanter defteri hakkında da uygulanır.

PAY/ORTAKLAR DEFTERİ:

Madde 74- Pay/Ortaklar defteri; kooperatif ortaklarının bilgilerinin kaydedildiği ciltli ve sayfaları müteselsil sıra numaralı defterdir.

Pay/Ortaklar defterine yapılacak kayıtların en az aşağıdaki bilgileri içermesi şarttır:

- 1)Kooperatifin unvanı,
- 2)Ortağın adı soyadı veya unvanı,
- 3)Ortağın iş ve konut adresi,
- 4)Ortağın diğer iletişim bilgileri,
- 5)Ortağın kooperatife girdiği ve çıktığı tarihler,
- 6)Ortaklığın edinimi ve devrine ilişkin gerekli açıklamalar.

Ortaklığın usulüne uygun olarak devredildiği ispat edilmediği sürece, devralan pay/ortaklar defterine yazılamaz.

Her ortak defterde ayrı bir sayfada izlenir. Ortaklığı devralan yeni ortak da ayrı bir sayfada izlenir.

YÖNETİM KURULU KARAR DEFTERİ:

Madde 75- Yönetim kurulu karar defteri, kooperatif yönetim kurulunun, kooperatif yönetimi ile ilgili olarak aldığı kararların yazılacağı ciltli ve sayfa numaraları birbirlerini takip eden defterdir.

Karar defterindeki kayıtların en az aşağıdaki bilgileri içermesi şarttır:

- 1)Karar tarihi,
- 2)Karar sayısı,
- 3)Toplantıda hazır bulunanlar,
- 4)Kararın içeriği,
- 5)Üyelerin imzaları.

Kararın, üyelere birinin yaptığı öneri üzerine diğerlerinin yazılı onayı ile alındığı durumlarda bu husus ayrıca belirtilir ve imzaların bulunduğu kağıt veya kağıtlar da karar defterine yapıştırılır.

Bir önerinin veya önerilerin ıslak imza ile imzalanması şeklinde alınan kararlar 6102 sayılı Türk Ticaret Kanunu'nun 390'ıncı maddesinin 4'üncü fıkrası uyarınca karar defterine yapıştırılır; aksi halde karar geçersizdir.

Her yönetim kurulu üyesi alınan karara ilişkin muhalefatinin bir şerh ile karar metnine geçirilmesini isteyebilir. Üyelerin şerh yazma talebi hiçbir sebeple reddedilemez; şerh yazılmasına engel olunamaz. Şerh, sahibi dışında hiç kimse tarafından değiştirilemez.

GENEL KURUL TOPLANTI VE MÜZAKERE DEFTERİ:

Madde 76- Genel kurul toplantı ve müzakere defteri, kooperatifin genel kurul toplantılarında görüşülen hususların ve alınan kararların kaydedildiği ciltli ve sayfa numaraları teselsül eden defterdir.

Genel kurul toplantı ve müzakere defteri, kooperatif genel kurul toplantısı yapılırken genel kurulda sorulan sorular, verilen cevaplar, sunulan öneriler, alınan kararlar işlenerek düzenlenebileceği gibi hazırlanan toplantı tutanağının deftere yapıştırılması şeklinde de tutulabilir.

SAKLAMA ZORUNLULUĞU:

Madde 77- Kooperatif; tutmakla yükümlü olduğu ticari defterleri ve bu defterlere yapılan kayıtların dayandığı belgeleri sınıflandırılmış bir şekilde on yıl saklamakla yükümlüdür.

Vergi Usul Kanunu ve ilgili mevzuat hükümleri mahfuz kalmak kaydıyla, tutulması zorunlu defterlere yapılan kayıtların dayandığı belgeler, okunur hale getirildiklerinde içerik olarak örtüşmeleri, saklama süresi boyunca her an ulaşılabilmesi ve uygun bir süre içerisinde okunabilir hale getirilebilmesi şartıyla görüntü veya veri taşıyıcılarda da saklanabilir.

Saklama süresi, ticari defterlere son kaydın yapıldığı veya muhasebe belgelerinin oluştuğu takvim yılının bitişiyle başlar.

Kooperatifin saklamakla yükümlü olduğu defterler ve belgeler; yangın, su baskını veya yer sarsıntısı gibi bir afet veya hırsızlık sebebiyle ve kanuni saklama süresi içinde zarara uğrarsa; tüccar zarara uğradığını öğrendiği tarihten itibaren on beş gün içinde ticari işletmesinin bulunduğu yer yetkili mahkemesinden kendisine zayi belgesi verilmesini isteyebilir. Bu dava hasımsız açılır. Mahkeme gerekli gördüğü delillerin toplanmasını da emredebilir.

Kooperatifin sona ermesi halinde ilgili belgeler 6102 sayılı Türk Ticaret Kanunu'nun 82'nci maddesi uyarınca on yıl süre ile Sulh Hukuk Mahkemesi tarafından saklanır.

ACILIŞ ONAYI YAPILACAK DEFTERLER VE ONAY ZAMANI

Madde 78- Kooperatifin tutmakla yükümlü olduğu yevmiye defteri, defteri kebir, envanter defteri, pay/ortaklar defteri, yönetim kurulu karar defteri ile genel kurul toplantı ve müzakere defterinin açılış onayları 6102 sayılı Türk Ticaret Kanunu'nda belirtilen süreler dahilinde bu Kanun ve Ticari Defterlerin tasdikine ilişkin diğer mevzuat uyarınca yapılır.

Yevmiye defteri, defteri kebir, envanter defteri ile yönetim kurulu karar defterinin açılış onaylarının her hesap dönemi için yapılması zorunludur. Pay/ortaklar defteri ile genel kurul toplantı ve müzakere defteri yeterli yaprakları bulunmak kaydıyla izleyen hesap dönemlerinde de açılış onayı yaptırılmaksızın kullanılmaya devam edilebilir.

Onaya tabi defterlerin hesap dönemi içinde dolması dolayısıyla veya başka sebeplerle yıl içinde yeni defter kullanmaya mecbur olanlar bunları kullanmaya başlamadan önce açılış onayı yaptırmak zorundadırlar.

Pay/ortaklar defterinin yenilenmesinin gerektiği durumlarda açılış onayı yapılacak yeni defter, kullanımına son verilecek defterle veya kaybedilmişse; zayi belgesi ile birlikte notere ibraz edilir. Yeni pay/ortaklar defterinin açılış onayının yapıldığı sırada noter, eski deftere veya zayi belgesine yeni pay defterinin açılış onayının yapıldığını tarih ve sayı belirtmek suretiyle şerh düşer. Eski defterde veya kayıp belgesinde söz konusu şerhi gören noter tekrar bir açılış onayı yapamaz.

KAPANIŞ ONAYI YAPILACAK DEFTERLER İLE ONAY ZAMANI VE ŞEKLİ

Madde 79- Yevmiye defteri ile yönetim kurulu karar defteri 6102 sayılı Türk Ticaret Kanununun 64/3 üncü maddesinde belirlenen süreler dahilinde notere ibraz edilip, son kaydın altına noterce "Görölmüştür" ibaresi yazılarak mühür ve imza ile onaylanması zorunludur.

ONAY YENİLEME

Madde 80- Yönetim kurulu karar defteri, yevmiye defteri, envanter defteri ve defteri kebir yeterli yaprakları bulunması halinde yeni hesap döneminin ilk ayı içerisinde onay yenilemek suretiyle kullanılmaya devam edilebilir.

Onay yenilemede defterlerin türü değiştirilemez.

ALTINCI BÖLÜM DAĞILMA VE TASFİYE

BİRLEŞME, BÖLÜNME VE TÜR DEĞİŞTİRME

Madde 81- Kooperatif başka bir kooperatifle veya bir ticaret ile de birleşebilir, bölünebilir ve tür değiştirebilir. Bu hallerde 6102 sayılı Türk Ticaret Kanununun 134 ila 194'üncü maddeleri arasındaki hükümleri uygulanır.

Ancak birleşme işlemlerinde 1163 sayılı Kanunun 6102 sayılı Kanun hükümlerine aykırı olmayan maddeleri saklıdır.

DAĞILMA SEBEPLERİ

Madde 82- Kooperatif:

- 1)Ortak sayısının 7'den aşağı düşmesi üzerine,
- 2)Genel kurul kararıyla,
- 3)İflasın açılmasıyla,
- 4)Kanunlarda öngörülen diğer hallerde, Ticaret Bakanlığı'nın mahkemeden alacağı karar üzerine,
- 5)Diğer bir kooperatifle birleşmesi veya devralınması suretiyle,
- 6)Üç yıl olağan genel kurul toplantısını yapmaması halinde,
- 7)Amacına ulaşma imkânı kalmadığının Ticaret Bakanlığı'nca tespiti halinde mahkemeden alınacak kararla

DAĞILIR..

TASFİYE KURULUNUN OLUŞUMU

Madde 83- Tasfiye Kurulu, Genel Kurul tarafından seçilecek en az iki kişiden oluşur. Genel Kurul, Tasfiye Kurulu olarak, yönetim kurulunu da görevlendirebilir. Genel Kurulca tasfiye kurulu için bir görevlendirme veya seçim yapılmadığı takdirde, tasfiye işlerini yönetim kurulu yürütür. Bunlar Genel Kurul'ca her zaman azil ve yerlerine yenileri tayin olunabilir.

Tasfiye Kurulu'nun yukarıdaki fıkraya göre oluşturulmasına imkan bulunmaması halinde ortaklardan birinin başvurusu üzerine mahkemece tasfiye memurları atanabileceği gibi, ortağın talebine istinaden, tasfiyeye memur kimselerin haklı sebepler dolayısıyla azli ile yerlerine yenilerinin atanmasına da karar verilebilir. Kooperatifin feshine mahkemenin karar verdiği hâllerde de tasfiye memuru mahkemece atanır.

Tasfiye kurulu üyelerine; atamayı yapan merci tarafından tespit edilecek miktarda ücret ödenir.

1163 sayılı Kanunun 56'ncı maddesinin 1'inci fıkrasının 3 numaralı bendi ile 62'nci maddesi hükümleri tasfiye kurulu üyeleri hakkında da uygulanır.

TASFİYE MEMURLARININ YETKİLERİNİN SINIRLANDIRILMASI VE GENİŞLETİLMESİ

Madde 84- Tasfiye memurlarına kanunla tanınmış yetkiler devredilemez; ancak, belirli uygulama işlemlerinin yapılabilmesi için, tasfiye memurlarından biri diğerine veya üçüncü bir kişiye temsil yetkisi verebilir.

Tasfiye memurlarının üçüncü kişilerle tasfiye amacı dışında yaptığı işlemler kooperatifi bağlar; meğerki üçüncü kişinin işlemin tasfiye amacının dışında olduğunu bildiği veya hâlin gereğinden bilmemesinin mümkün olamayacağı ispat edilsin. Tasfiyenin sadece tescil ve ilan edilmesi, bu hususun ispatı için yeterli delil değildir.

Tasfiye memurları birden fazla ise; bunların yaptıkları bir işlemde dolayı kooperatifin bağlanabilmesi için imzaya yetkili iki tasfiye memurunun kooperatif unvanı altında imza atması gereklidir. Tasfiye halindeki kooperatifi tasfiye ile ilgili konularda mahkemelerde ve dış ilişkide tasfiye memurları temsil eder.

Tasfiye memurunun görevini yerine getirdiği sırada işlediği haksız fiilden kooperatif de sorumludur.

TASFİYE KURULUNUN GÖREVLERİ VE TASFİYENİN YÜRÜTÜLMESİ

Madde 85- Tasfiye memurları, tasfiye işlerinin bir an önce bitirilmesi için çalışmakla yükümlüdür. Bu amaçla, görevlerine başlar başlamaz, kooperatifin tasfiyenin başlangıcındaki durumunu incelerler; gerekirse kooperatif mallarına değer biçmek için uzmanlara başvurarak, kooperatifin malvarlığına ilişkin durumu ile finansal durumunu gösteren bir envanter ile bilanço düzenler ve genel kurulun onayına sunarlar.

Envanter ve bilançonun onaylanmasından sonra, tasfiye memurları kooperatifin envanterde yazılı bütün malları ile belgelerine ve defterlerine el koyarlar.

Aktiflerin toptan satışının görüşüleceği gündem maddesi hariç olmak üzere, tasfiye süresince yapılacak Genel Kurul toplantılarında, toplantı yeter sayısı aranmaz.

Tasfiye, iflastan ve mahkeme kararından başka bir sebepten ileri gelmişse, tasfiye memurları yönetim kurulunca ticaret siciline tescil ve ilan ettirilir. Tasfiye işlerinin yönetim kurulunca yapılması hâlinde de bu hüküm uygulanır. Tasfiye süresince kooperatif unvanı "Tasfiye Halinde" ibaresi ilave edilerek kullanılır.

Kooperatif Genel Kurulu, aksine karar vermedikçe tasfiye memurları kooperatifin aktiflerini pazarlık yoluyla da satabilirler. Önemli miktarda aktiflerin toptan satılabilmesi için genel kurul kararı gereklidir. Alınacak bu karar için bütün ortakların $\frac{3}{4}$ 'ünün rızası gereklidir. Alacaklı oldukları kooperatif defterlerinden veya diğer belgelerden anlaşılan ve yerleşim yerleri bilinen kişiler taahhütlü mektupla, diğer alacaklılar Türkiye Ticaret Sicili Gazetesi'nde birer hafta arayla yapılacak üç ilanla kooperatifin sona ermiş bulunduğu konusunda bilgilendirilirler ve alacaklarını tasfiye memurlarına bildirmeye çağırılırlar.

Alacaklı oldukları bilinenler, bildirimde bulunmazlarsa alacaklarının tutarı Ticaret Bakanlığınca belirlenecek bir bankaya depo edilir.

Kooperatifin, henüz ödeme vadesi gelmemiş olan veya hakkında uyuşmazlık bulunan borçlarını karşılayacak tutarda para notere depo edilir; yeter ki bu gibi borçlar yeterli bir şekilde teminat altına alınmış veya kooperatif varlığının ortaklar arasında paylaşımı bu borçların ödenmesi şartına bağlanmış olsun.

Kooperatifin borçlarının ve pay bedellerinin ödenmesinden sonra kalan miktar, dağılma anında kayıtlı ortaklar veya hukuki halefleri arasında sermaye payları ile orantılı olarak dağıtılır.

Yukarıdaki fıkralarda yazılı hükümlere aykırı hareket eden tasfiye memurları haksız olarak ödedikleri paralardan dolayı 6102 sayılı Türk Ticaret Kanunu'nun 553'üncü maddesi uyarınca sorumludur.

DİĞER TASFİYE İŞLERİ

Madde 86- Tasfiye memurları:

1)Kooperatifin süregelen işlemlerini tamamlamak, gereğinde pay bedellerinin henüz ödenmemiş olan kısımlarını tahsil etmek, aktifleri paraya çevirmek ve kooperatif borçlarının, ilk tasfiye bilançosundan ve alacaklılara yapılan çağrı sonucunda anlaşılan duruma göre, kooperatif varlığından fazla olmadığı saptanmışsa, bu borçları ödemekle yükümlüdürler.

2)Tasfiyenin gerektirmediği yeni bir işlem yapamazlar.

3) Kooperatif borçları kooperatif varlığından fazla olduğu takdirde durumu derhâl kooperatifin merkezinin bulunduğu yerdeki Asliye Ticaret Mahkemesi'ne bildirirler; mahkeme iflasın açılmasına karar verir.

4) Tasfiyenin uzun sürmesi hâlinde, her yıl sonu için tasfiyeye ilişkin finansal tabloları ve tasfiye sonunda da kesin bilançoğu düzenleyerek genel kurula sunarlar.

5) Kooperatifin bütün mal ve haklarının korunması için düzenli ve görevinin bilincinde bir yönetici gibi gereken önlemleri alır ve tasfiyeyi mümkün olan en kısa sürede bitirirler.

6) Tasfiye işlemlerinin düzenli yürütülmesi ve güvenliği için gereken defterleri tutarlar.

7) Tasfiye sırasında elde edilen paralardan kooperatifin süregelen harcamaları için gerekli olan para dışında kalan paraları, bir bankaya kooperatif adına yatırır.

8) Vadesi gelmemiş borçları, Türkiye Cumhuriyet Merkez Bankası'nca kısa vadeli kredilere uygulanan oran üzerinden iskonto ederek derhâl öderler. Alacaklılar bu ödemeyi kabul etmek zorundadır. Kanun gereği iskonto edilmesi mümkün olmayan alacaklar bu hükümden müstesnadır.

9) Ortaklara tasfiye işlerinin durumu hakkında bilgi ve istedikleri takdirde bu konuda imzalı belge verirler.

10) Kooperatifin borçlarının ve pay bedellerinin ödenmesinden sonra kalan miktarın, dağılma anında kayıtlı ortaklar veya hukuki halefleri arasında sermaye payları ile orantılı olarak dağıtır.

11) Tasfiyenin sona ermesi üzerine kooperatif unvanının sicilden silinmesini sicil müdürlüğünden talep ederler.

Tasfiyenin sonunda defterler ve tasfiyeye ilişkin olanlar da dahil, belgeler Sulh Hukuk Mahkemesi tarafından saklanır.

EK TASFİYE

Madde 87- Tasfiyenin kapanmasından sonra ek tasfiye işlemlerinin yapılmasının zorunlu olduğu anlaşılırsa, son tasfiye memurları, yönetim kurulu üyeleri, ortaklar veya alacaklılar, kooperatif merkezinin bulunduğu yerdeki Asliye Ticaret Mahkemesi'nden, bu ek işlemler sonuçlandırılıncaya kadar, kooperatifin yeniden tescilini isteyebilirler.

Mahkeme istemin yerinde olduğuna kanaat getirirse, kooperatifin ek tasfiye için yeniden tesciline karar verir ve bu işlemlerini yapmaları için son tasfiye memurlarını veya yeni bir veya birkaç kişiyi tasfiye memuru olarak atayarak tescil ve ilan ettirir.

TASFİYEDEN DÖNÜLMESİ

Madde 88- Kooperatif ana sözleşmede belirlenen sürenin dolmasıyla veya genel kurul kararıyla sona ermiş ise ortaklar arasında kooperatif malvarlığının dağıtımına başlanılmış olmadıkça, genel kurul kooperatifin devam etmesini kararlaştırabilir. Devam kararının tüm ortakların 3/5'inin oyu ile alınması gerekir.

Tasfiyeden dönülmesine ilişkin genel kurul kararını tasfiye memurları tescil ve ilan ettirir.

Kooperatif, iflasın açılmasıyla sona ermiş olmasına rağmen iflas kaldırılmışsa veya iflas, konkordatonun uygulanmasıyla sona ermişse kooperatif devam eder.

Tasfiye memuru iflasın kaldırıldığına ilişkin kararı ticaret siciline tescil ettirir. Tescil istemine, pay bedellerinin ve tasfiye paylarının ortaklar arasında dağıtılmasına başlanmadığına ilişkin belge de eklenir.

YEDİNCİ BÖLÜM ÇEŞİTLİ HÜKÜMLER

BAKANLIK İLE DİĞER KURUM VE KURULUŞLARIN DENETİMİ:

Madde 89- Kooperatif, Ticaret Bakanlığı'nın denetimine tabidir. Bakanlık; kooperatif üst kuruluşlarını, ilgili müesseseleri ve bağımsız denetim kuruluşlarını kooperatifi denetlemekle görevlendirebilir.

Kooperatif görevlileri; kooperatife ait mal, para ve para hükmündeki kağıtları ve gizli de olsa bunlarla ilgili defter ve belgeleri istenildiğinde müfettişlere, denetimle görevlendirilen personele ve kredi kuruluşlarının denetim görevlilerine göstermek, saymasına ve incelenmesine yardımda bulunmak, istenilen bilgileri gerçeğe uygun ve eksiksiz olarak vermek ve doğru beyanda bulunmakla yükümlüdürler.

Kooperatif, denetim sonuçlarına göre ilgili Bakanlıkça verilecek talimata uymak zorundadır. Yapılan denetimler sonucunda kooperatifin yönetim kurulu üyeleri ile üst düzey yetkililerinin hukuka açıkça aykırı eylem ve işlemlerinin tespit edilmesi durumunda, ilgili Bakanlık, kamu yararı ve hizmet gerekleri dikkate alınarak gecikmesinde sakınca görülen hallerde ileride telafisi güç veya imkansız zararlara yol açılmasının engellenmesi amacıyla bu kişilerin görevlerine tedbiren son verebilir. Kooperatif bir yıl içerisinde olağanüstü genel kurul toplantısı yapılmasına yönelik gerekli tedbiri alır.

KANUN HÜKÜMLERİNİN UYGULANMASI:

Madde 90- Bu ana sözleşmede açıklık olmayan hallerde 1163 sayılı Kooperatifler Kanunu ile Türk Ticaret Kanunu'nun anonim şirketlerine ait hükümleri uygulanır.

İLK YÖNETİM KURULU ÜYELERİ:

Madde 91- İlk genel kurul toplantısına kadar görev yapmak üzere, aşağıdaki kurucu ortaklar yönetim kurulu üyeliğine seçilmişlerdir.

- 1) Erdoğan BAYSAL
- 2) Ercan DOĞU
- 3) Şaban Turgut ÜZÜM
- 4) Ayşe Figen MANAV
- 5) Mustafa ÜZEL

İLK DENETİM KURULU ÜYELERİ:

Madde 92- İlk genel kurul toplantısına kadar görev yapmak üzere, aşağıdaki kimseler denetim kurulu üyeliğine seçilmişlerdir.

- 1) Dr. Burhanettin ŞENLİ
- 2) Aysun NACARFIRAT
- 3) Hıdır Aslan

KURUCULAR:

Madde 93- Aşağıda isimleri, tabiiyetleri, ikametgah adresleri, taahhüt ve tediye ettikleri sermaye payları ile imzaları bulunan:

1-Kurucu ortaklar, bu ana sözleşmenin 10'uncu maddesinde belirtilen ortaklık şartlarını taşıdıklarını, Kooperatif Ana Sözleşmesi hükümlerini bütün hak ve ödevleriyle birlikte kabul ettiklerini,

2- İlk yönetim kurulu üyeleri ile denetçiler, bu ana sözleşmenin 45 ve 56'ncı maddelerinde belirtilen seçilme şartlarını taşıdıklarını,

3-Kurucu ortaklar, izin mercii tarafından kuruluşun usulüne uygun olarak tamamlanması amacıyla düzeltme beyanı istenilmesi halinde, Ticaret Sicili Müdürlüğü'nden

bu belgenin alınabilmesi ve gerekli düzeltmelerin yapılabilmesi için ana sözleşmenin ilk yönetim kurulu başlıklı maddesinde adı geçenlerin yetkilendirilmiş olduklarını,
Beyan ederler.